

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАДИМА ГЕТЬМАНА**

Факультет міжнародної економіки і менеджменту

Кафедра міжнародного менеджменту

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

Міжнародні економічні відносини

Галузь знань

29 «Міжнародні відносини»

Спеціальність

292 «Міжнародні економічні відносини»

Форма навчання: денна

КВАЛІФІКАЦІЙНА БАКАЛАВРСЬКА РОБОТА

на тему «Трудова міграція молоді в міжнародній економіці: причини, особливості та наслідки»

здобувача Артюшенко Анастасії Олександрівни

Науковий керівник: к. е. н., доцент Козачок Тетяна Сергіївна

(підпис)

Робота допущена до захисту перед екзаменаційною комісією з атестації здобувачів вищої освіти (ЕК)

Завідувач кафедри: к.е.н., доцент Бурмака М.О.

(підпис)

Київ 2024

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАДИМА ГЕТЬМАНА

Факультет міжнародної економіки і менеджменту

Кафедра міжнародного менеджменту

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

Міжнародні економічні відносини

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ

29 «Міжнародні відносини»

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ

292 «Міжнародні економічні відносини»

ПОГОДЖЕНО

Керівник проектної групи (гарант)
освітньо-професійної програми

С.І. Ткаленко

(підпис)

(ініціали, прізвище)

20__ р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

М.О.Бурмака

(підпис)

(ініціали, прізвище)

20__ р.

ІНДИВІДУАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ

здобувачу вищої освіти Артюшенко Анастасії Олександрівни
(прізвище, ім'я, по батькові)

денної форми навчання

на підготовку кваліфікаційної бакалаврської роботи

на тему «Трудова міграція молоді в міжнародній економіці: причини, особливості та наслідки»

Тему затверджено наказом ректора Університету від "28" грудня 2023 р. № 2320-ст

Кваліфікаційна бакалаврська робота виконується на матеріалах

План кваліфікаційної бакалаврської роботи

Розділ 1	Теоретико-методологічні основи дослідження трудової міграції молоді у сучасній економіці (назва розділу)
Розділ 2	Дослідження світових практик трудової міграції молоді (назва розділу)
Розділ 3	Проблема та перспективи трудової міграції української молоді (назва розділу)

Об'єкт дослідження:	трудова міграційні потоки у сучасному світі
Предмет дослідження:	динаміка, тенденції та особливості трудової міграції молоді міжнародній економіці
Мета кваліфікаційної бакалаврської роботи:	полягає у всебічному дослідженні та аналізі причин, особливостей та наслідків трудової міграції молоді для світової економіки. Розкриття економічних, соціальних та культурних чинників, що впливають на трудову міграцію серед молоді по

Конкретні завдання, які здобувач повинен виконати для досягнення поставленої мети:

У розділі 1 | здобувач повинен дослідити теорії та методології задля досліджень основ міграції молоді у світі та сучасній економіці

У розділі 2 | необхідно дослідити практики різних країн у питанні трудової міграції молоді задля виявлення спільних рис та методів, що вирішують дане явище як проблему у світовому масштабі

У розділі 3 | здобувачу слід розглянути проблеми та перспективи української молоді у трудовому міграційному процесі й надати альтернативи задля вирішення відтоку молоді

**Завдання підготував
науковий керівник**

(підпис)

Козачок Т.С.

(ініціали, прізвище)

« ____ » _____ 20__ р.

**Завдання одержав
здобувач**

(підпис)

Артюшенко А.О.

(ініціали, прізвище)

« ____ » _____ 20__ р.

Реферат

Кваліфікаційна бакалаврська робота містить 51 сторінку, 2 таблиці, 8 рисунків, список використаних джерел з 35 найменувань, додатки.

«Трудова міграція молоді в міжнародній економіці: причини, особливості та наслідки»

Об'єктом дослідження є трудові міграційні потоки у сучасному світі.

Предметом дослідження є динаміка, тенденції та особливості трудової міграції молоді в міжнародній економіці.

Мета кваліфікаційної бакалаврської роботи – полягає у всебічному дослідженні та аналізі причин, особливостей та наслідків трудової міграції молоді для світової економіки. Розкриття економічних, соціальних та культурних чинників, що впливають на трудову міграцію серед молоді по всьому світу.

Відповідно до поставленої мети були визначені такі завдання:

- проаналізувати теоретичні основи міжнародної трудової міграції, зокрема трудової міграції молоді;
- дослідити причини трудової міграції молоді;
- розглянути особливості трудової міграції молоді;
- проаналізувати країни, які найчастіше обираються молоддю;
- проаналізувати наслідки трудової міграції молоді для країн.

Практичне значення отриманих результатів. На базі вивчення теоретичних робіт та статей надана оцінка стану міграції української молоді та пропозиції задля покращення ситуації. Оцінено перспективи і шляхи покращення міграційної політики України.

Рік виконання кваліфікаційної бакалаврської роботи 2024

Рік захисту роботи 2024

Ключові слова: світовий ринок праці, світові міграційні потоки, міжнародна трудова міграція, масова еміграція, міграція молоді.

Відгук
про кваліфікаційну бакалаврську роботу
здобувача факультету міжнародної економіки і менеджменту
освітньо-професійної програми «Міжнародні економічні відносини»

Артюшенко Анастасії Олександрівни
(прізвище, ініціали здобувача вищої освіти)

на тему «Трудова міграція молоді в міжнародній економіці: причини, особливості та наслідки»

(назва теми)

1. Обґрунтування актуальності обраної теми, витриманість логічного ланцюга тема-об'єкт-предмет-мета-завдання-висновки, відповідність побудови роботи її назві, взаємозв'язок назв розділів та підрозділів (0-10 балів): тема кваліфікаційної бакалаврської роботи є актуальною, мета, предмет та завдання роботи сформульовані чітко та
 2. Рівень рівень аналізу та повноти розгляду теоретичних концепцій, понятійного апарату досліджуваної предметної галузі; якість аналізу бібліографічних джерел; достатність глибини теоретичних досліджень за темою; цінність теоретичних висновків (0-10 балів): кваліфікаційна робота теоретично осмислена, трудової міграції, її впливу на економіку країни, глобалізацію
 3. Якість та глибина проведених аналітичних досліджень, застосування аналітичних розрахунків, якісного та кількісного аналізу, відповідність методів і засобів досліджень меті й завданням дослідження, коректність інтерпретації результатів дослідження (0-15 балів): у роботі ведуть аналітичний розрахунок, який дає певні дані та висновки, виконані завдання
 4. Оцінка результатів досліджень; обґрунтування напрямів, наявність альтернативних підходів до вирішення досліджуваної проблеми, можливість впровадження результатів дослідження, рівень обґрунтування запропонованих рішень (0-15 балів): висновки та рекомендації, запропоновані автором у роботі є логічно обґрунтованими
 5. Чіткість, обґрунтованість, практичне значення, можливість реалізації висновків (0-10 бал.): висновки чіткі, практично значущі, можуть бути використані при аналізі подібних робіт
1. Оформлення роботи та дотримання графіку виконання КБР (0-10 балів): робота виконана і здає Нормами до захисту
 2. Позитивні сторони дипломної роботи: виробничий аналіз впливу автором виконаної роботи на економіку країни
 3. Недоліки роботи: суттєві помилки в роботі не помічені, лише в певних місцях

Загальна оцінка кваліфікаційної бакалаврської роботи (0-70 балів): 70

Допущення КБР до захисту перед ЕК: допущено

Науковий керівник

М.М. Дуган
(посада, учене звання, науковий ступінь)

(підпис)

А.А. Артюшенко
(прізвище, ініціали)

21.05.2022 р.

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1	6
ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ДОСЛІДЖЕННЯ ТРУДОВОЇ МІГРАЦІЇ МОЛОДІ У СУЧАСНІЙ ЕКОНОМІЦІ	6
1.1. Сутність та види міжнародної трудової міграції	6
1.2 Основні причини трудової міграції молоді у сучасних реаліях світового розвитку	11
1.3. Актуальні тенденції та виклики світової трудової міграції молоді	17
РОЗДІЛ 2	22
ДОСЛІДЖЕННЯ СВІТОВИХ ПРАКТИК	22
ТРУДОВОЇ МІГРАЦІЇ МОЛОДІ	22
2.1 Географічна структура світової трудової мобільності молоді	22
2.2 Фактори трудової міграції молоді у країнах з різним рівнем соціально- економічного розвитку	27
2.3 Позитивні та негативні наслідки впливу трудової міграції молоді на соціально-економічний розвиток країн світу	35
РОЗДІЛ 3	39
ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ТРУДОВОЇ МІГРАЦІЇ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ	39
3.1 Аналіз чинників, що впливають на сучасний відтік молоді з України	39
3.2 Напрями удосконалення вітчизняної міграційної політики	42
ВИСНОВОК	48
ЛІТЕРАТУРА	50
ДОДАТКИ	54

ВСТУП

Трудова міграція молоді у сучасному світі є досить важливою та актуальною проблемою. З кожним роком молодь, що шукає кращого для себе життя у нових країнах стає дедалі більше. Дану тему цікаво розвивати з того боку, що тенденції трудової міграції постійно змінюються і в даному випадку за цим явищем слід спостерігати.

Міграція населення й не лише трудова є великим викликом для кожної держави. Дедалі більша кількість населення покидає маленькі селища та містечка через несприятливе економічне середовище, яке не дає можливості розвитку. Враховуючи дану проблему слід постійно спостерігати за ситуацією, аби не досягти критичної відмітки, коли дані населені пункти просто зникнуть та стануть «привидами».

Тому враховуючи, що трудова міграції молоді є постійним явищем, то це надає змогу більш детально та якісно оцінити проблеми, чинники та можливі інструменти вирішення даного питання. Оскільки, дана тема має багато запитань для досліджень, то варто розглядати трудову міграцію молоді як постійний та суттєвий загрожуючий фактор для держав з менш розвиненою економікою.

Багато вітчизняних та зарубіжних дослідників вже протягом декількох століть ретельно вивчають питання трудової міграції, чинники та наслідки такого явища загалом. До таких діячів ми можемо віднести: Журба О.В., Малиновська О.А., Світлов О.Р., Лібанова Е.М., Баубек Р., Валерстайн Е. й інші.

Мета дослідження полягає у всебічному дослідженні та аналізі причин, особливостей та наслідків трудової міграції молоді для світової економіки. Розкриття економічних, соціальних та культурних чинників, що впливають на трудову міграцію серед молоді по всьому світу.

Завдання дослідження:

- розглянути сутність та види міжнародної трудової міграції;
- дослідити основні причини трудової міграції молоді у сучасних реаліях світового розвитку;
- оглянути актуальні тенденції та виклики світової трудової міграції молоді
- розглянути особливості трудової міграції молоді.
- проаналізувати географічну структуру світової трудової мобільності молоді;
- визначити фактори трудової міграції молоді у країнах з різним рівнем соціально-економічного розвитку;
- дослідити позитивні та негативні наслідки впливу трудової міграції молоді на соціально-економічний розвиток країн світу
- проаналізувати чинники, що впливають на сучасний відтік молоді з України;
- запропонувати напрями удосконалення вітчизняної міграційної політики.

Об'єкт дослідження: трудові міграційні потоки у сучасному світі.

Предмет дослідження: динаміка, тенденції та особливості трудової міграції молоді в міжнародній економіці. Кваліфікаційна бакалаврська робота базується на використанні принципу єдності теорії і практики, прогнозуванні розвитку економічних процесів на основі методу наукової абстракції.

Для досягнення мети і розв'язання завдань дипломної роботи були використані наступні методи наукового дослідження:

- діалектичний метод
- статистично-математичний метод
- історико-правовий метод
- графічний метод

- системно-структурний аналіз економічних процесів та явищ
- метод кількісного та якісного порівнянь
- метод експертних оцінок та прогнозний

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ДОСЛІДЖЕННЯ ТРУДОВОЇ МІГРАЦІЇ МОЛОДІ У СУЧАСНІЙ ЕКОНОМІЦІ

1.1. Сутність та види міжнародної трудової міграції

Вважається, що витоки міграції як явища виникли ще досить давно, приблизно в період 16 століття. Наприкінці 16 століття відбулася перша велика еміграція населення англійських пуритан до Нідерландів, а у 1620–30-х рр. до Північної Америки. У другій половині 17 століття поширилася еміграція гугенотів з Франції до Німеччини та Англії. Найбільша еміграція сталась у 19 – на початку 20 століття (трансатлантичне) переселення з Європи до Північної та Південної Америки. [1].

Взагалі, трудова міграція є одними з найважливіших аспектів покращення та процвітання економік та культур країни-реципієнта, але в той самий час цей процес є фактором виникнення певних викликів різного характеру, що робить дану тему ще більш актуальною для досліджень міграційних процесів. Особливо варто звернути увагу на трудову міграцію молоді, бо саме дана категорія людей потенційно може зробити для країни найбільш вклад у розвиток економіки, тим паче коли ми кажемо за вчених, дослідників, політичних та культурних діячів.

На нашу думку, дана тема є надзвичайно актуальною, оскільки обумовлена соціальними, політичними та економічними чинниками, які мають тенденції змін.

Розпочнемо з того, що взагалі являє собою поняття «трудова міграція» з точки зору різних вчених та дослідників, розглянемо типи та види й інші цікаві особливості.

Так, Енциклопедичний словник трактує міграцію «як процес переселення, територіального переміщення населення, пов'язане зі зміною місця проживання з обов'язковим перетином адміністративних або державних кордонів» [2].

Міграції за напрямком потоків поділяються на: 1) внутрішні, такі що відбуваються між окремими адміністративними одиницями однієї держави, містами, сільською і міською місцевістю тощо; 2) зовнішні, такі що відбуваються між державами, регіонами, континентами.

При чому еміграція – це виїзд громадян конкретної держави за кордон; імміграція - в'їзд іноземних громадян до конкретної держави; рееміграція - повернення колишніх, або дійсних громадян держави на свою батьківщину; репатріація (повернення людей на батьківщину, що були насильно вивезені).

За тривалістю міграції поділяються на [2,3]:

постійні (безповоротні) — переміщення на постійне або довгострокове місце проживання;

тимчасові — переміщення на відносно короткий строк;

сезонні — щорічні переміщення, пов'язані з роботою, відпочинком на курортах, кочова міграція;

маятникові — регулярні щоденні, або щотижневі робочі поїздки або навчання за межі місця проживання .

За формами організації міграції бувають: 1) суспільно організовані (керовані), або неорганізовані; 2) добровільні, або примусові; легальні, або нелегальні [2].

У свою чергу, мігранти — це особи, які переміщуються до іншої (нової) країни на різні терміни перебування у ній [2].

Виокремлюють наступні види мігрантів [2,3]:

законні (визнані законом) мігранти — особи, які переселилися до іншої країни на підставі (не порушуючи) законів країни поселення;

нелегальні мігранти — особи, які прибувають до іншої країни, обминаючи закони країни поселення;

кочівники (номади) — особи, які мігрують з одного місця на інше й живуть в основному за рахунок великої рогатої худоби, інколи за рахунок мисливства або риболовлі;

транзитні мігранти — особи, які прямують до певної країни й у силу тих чи тих обставин змушені на деякий час зупинитися у третій країні, а згодом перебираються до бажаного місця поселення [3].

Трудова міграція- це переміщення працеспроможної людини на територію іншої держави на певний період задля отримання прибутку [4].

Згідно з Законом України «Про зовнішню трудову міграцію»: «Зовнішня трудова міграція - переміщення громадян України, пов'язане з перетинанням державного кордону, з метою здійснення оплачуваної діяльності в державі перебування» [5].

Наприклад, Журба О.В. зазначає своє бачення трудової міграції у своїх працях: «Трудова міграція – це переміщення працездатної особи на територію держави, громадянином якої вона не являється та в якій постійно не проживає, з метою зайняття оплачуваною трудовою діяльністю» [6].

Світлов О.Р. розглядає міграцію як соціо-географічне переміщення, що відбувається між різними соціальними системами і призводить до змін цих систем. При цьому відносно ролі в процесі міграційного переміщення виділяються системи походження (донори) і призначення (реципієнти) [7, с.40].

Грунтовний аналіз сучасного стану розуміння міграції як в українській, так і в зарубіжній літературі зроблено відомою українською дослідницею Малиновською О.А. Міграцію дослідниця розглядає, як територіальний рух населення, на відміну від природного чи соціального [8].

Питання трудової міграції та міграції молоді досліджує багато як іноземних, так і українських політологів, етнологів й дослідників та державних інституцій. До державних інституцій, що постійно проводять дослідження та моніторинг можемо віднести: Міжнародна організація праці (МОП), Міжнародна організація міграції (МОМ), Світовий банк, Всесвітній

банк, Організація Об'єднаних Націй з питань освіти, науки і культури (ЮНЕСКО). З приводу дослідників та діячів можна навести таких зарубіжних діячів як: Е. Валерстайн, А. Сміт, Р.Баубек, Е. Дюркгайм, Я. Голдін, С. Кастлс, Р. Парк. Міграційні процеси можна простежити також у українських дослідників: Е. Лібанова, М. Шульга, О. Малиновська, С. Пирожков, Н. Марченко, О. Журба, О. Світлов, Гайдуцький А. та інші. Відповідно скільки думок існує, стільки і існує методів для дослідження питань міграції як явища. Звичайно, багато дослідників обирають свій шлях як саме досліджувати дане питання міграції більш ефективно і є прибічниками різних методик, тому через це й виникло декілька методів, які можуть стати у нагоді. Методи, які є можливими у використанні при дослідженні питання з приводу трудової міграції [9]:

- діалектичний метод пізнання;
- методологія наукового пізнання;
- принцип діалектики;
- загальнонаукова методологія;
- принцип універсальності загальнонаукових методів пізнання дійсності;
- історико-правового методу наукового пізнання;
- статистичний та математичний методи;
- підхід системності;
- порівняльно-правовий метод.

На нашу думку, найбільш дієвими методами для дослідження питання трудової міграції є: діалектичний метод пізнання, історико-правовий й статистично-математичний метод.

Варто оглянути кожен із цих методів. Перший і досить незвичний як для дослідження це діалектичний метод.

Діалектика загалом вирішує проблемні питання лише шляхом раціональних дискусій для того, щоб врешті решт віднайти істину.

Застосування діалектичного методу створило можливості аналізу еволюціонування, бо являє собою досить обширний різновид досліджень саме у загальних моментах, закономірностях. Даний метод дивиться на запитання з різних кутів, щоб зрозуміти суть об'єкта, необхідно досліджувати різноманіття його зовнішніх і внутрішніх зв'язків. Метод дозволяє досліджувати процеси у довгостроковій перспективі, тому є корисним у вивченні трудової міграції. Опрацювавши багато джерел найбільше нам сподобалось наступне тлумачення: «діалектика є методом пізнання природи, суспільства та мислення, сутність якої розглядається в єдності з логікою та теорією пізнання, встановлюючи тим самим фундаментальний науковий принцип дослідження багатопланової та суперечливої дійсності в усіх її проявах. Діалектичний підхід дозволяє обґрунтувати причинно-наслідкові зв'язки між досліджуваними явищами, предметами, процесами, етапи диференціації та інтеграції, постійну суперечність між сутністю та явищем, цілим і частиною, змістом і формою, об'єктивність в оцінюванні дійсності, суб'єктивні елементи у підходах до вивчення чогось тощо. Досвід і факти є джерелом, ядром, основою пізнання дійсності, а практика – критерієм істинності теорії.

Діалектика як фундаментальний принцип і метод пізнання має велику пояснювальну силу. Однак вона не підмінює конкретно наукові методи, пов'язані зі специфікою досліджуваної сфери. Діалектика виявляється в них і реалізується через них відповідно до вимог спадкоємності та несуперечливості в методології» [10].

Історико-правовий метод є більш розповсюдженим та легшим для розуміння. Історичний метод як окрема одиниця – це метод дослідження, який вивчає виникнення, становлення та розвиток об'єктів у хронологічній послідовності. Завдяки використанню історичних методів можна глибше зрозуміти суть проблеми та сформулювати більш обґрунтовані рекомендації щодо нових об'єктів. Даний метод, на нашу думку, є досить дієвим при вивченні будь-якого явища, бо вважаю, що саме історія та її вивчення

допомагає не допустити повторних помилок у майбутньому. Історія допомагає краще розуміти та з'ясувати історичні аспекти, розкривати сутність парадигм. Однак, недосконалість даного методу є те, що потребує великого масиву даних для достовірного дослідження. Особливо, коли ми розглядаємо таке питання як трудова міграція, то у даному випадку працюють і чинники історії, що вплинули на рішення молоді до міграції і цифри як метод додаткового дослідження, і звичайно право, як регулювання прав людини, здатність працівника працювати у певній країні на певних підставах й тощо.

Статистично-математичний метод - це метод, який дозволяє «на цифрах» зрозуміти явище, яке виникло під час певної проблеми, кризи чи зростання. Для мене даний метод є найдієвішим та найбільш практичним у дослідженнях. Математичні дані (так буде краще?) замість Цифри (цифри - це не наука) це точна наука, лише завдяки точним наукам у подальшому можна зібрати дані, зробити статистику та підвести підсумки. Статистика дозволяє побачити наочно тенденцію розвитку чи етапи падіння будь-якого явища за певний період часу. Для дослідження трудової міграції це є необхідним інструментом для наведення цифрових даних. Даний метод буде найбільше використовуватись у кваліфікаційній бакалаврській роботі, оскільки є точним та наочним у дослідження питання трудової міграції молоді.

1.2 Основні причини трудової міграції молоді у сучасних реаліях світового розвитку

Розвиток країн протягом декількох століть призвів до суттєвих змін не лише з економічного боку, але також політичного та соціального. Успішний устрій кожної держави створюється лише тоді, коли громадяни мають змогу розвиватись у своїй професії й отримувати гарну заробітну плату, медичне

страхування від держави, якісну освіту, свободу слова й чинне верховенство права. Здається, що це звичайні аспекти, що мають бути створені задля життя у будь-якій державі, але, на жаль, не всі держави рівні у цьому плані. Звичайно, є такі феномени як славнозвісне місто Дубай, яке наразі є найбагатшим містом у світі побудованим серед пустель, чи Сінгапур, який за декілька десятиліть зробив величезний стрибок у розвитку та є одним з найрозвиненіших у світі.

Кожен із нас жадає для себе кращого життя і це досить нормально. Ніхто не хоче жити у корумпованій країні, де гроші витрачаються не на благоустрій, а не відмивання коштів через офшори. Як би це не було, але кожен шукає кращої долі для себе та своєї родини й починає трудову міграцію ще з молодого віку.

У сучасному світі багато викликів, які постають серед молоді у реальному житті. Починаючи з 14-16 років людина починає замислюватись над тим, ким вона хоче бути у цьому житті та яким чином буде заробляти собі кошти на життя. Саме у даний момент стає цікавим розгляд інших країн, які мають іншу економіку, культуру, менталітет, мову й релігію. Ми не обираємо де нам народжуватись, але ми можемо обрати шлях по якому ми хочемо йти. Тому основні причини зміни країни для проживання чи для роботи у кожного свої. Найбільш розповсюджені це:

- неякісна освіта;
- низький рівень заробітної плати;
- нестабільне економічне становище;
- слабкий чи відсутній соціальний захист;
- неефективне законодавство;
- нестабільна ситуація в країні;
- «непрозора» політика;
- відсутність наукового-технологічного потенціалу;
- нерівність (у будь-якому прояві);

- несприятливий клімат;

Цей список можна ще й далі продовжувати, але найбільші чинники, на нашу думку, представлено вище. Найбільш рушійною силою для трудової міграції є дохід. Для молоді це питання є досить актуальним. Дуже багато молодих фахівців прагнуть знайти себе у більш економічно-розвинених країнах, бо все дедалі частіше у менш-розвинених країнах трапляються кризи й тим самим збільшується безробіття. Для того, щоб стати фахівцем у своїй справі- необхідна якісна освіта. Саме через цей фактор молодь бажає виїжджати з маленьких міст чи нерозвинених країн до мегаполісів. По-перше, через те, що це престижно, по-друге, це має значення, коли твою роботу як фахівця оцінюють заслужено, по-третє, тут уже може бути в кожного своє бачення, чи то гордість за себе, чи то догодити комусь й тощо.

У даній ситуації є як і позитивні так і негативні моменти, звичайно, для молодою людини буде більше позитиву, але для країни в якій вона народилась і що й так має невелику кількість населення, нерозвинену інфраструктуру і подібне просто змушують селища та міста зникати та ставати «привидами». На жаль, через те, що нерозвинені міста все дедалі занепадають, то там майже неможливо отримати якісну освіту, оскільки немає таких ресурсів, тому, зазвичай, молоді люди закінчують старшу школу і прагнуть вступати до найкращих університетів світу, щоб стати фахівцем. Виходячи з цього запиту кожного року проводиться дослідження з рейтингу університетів по всьому світу. Дане дослідження проводять QS World University Rankings. QS World University Ranking– глобальне дослідження, що зображує рейтинг найкращих вищих навчальних закладів світового значення за показником їх досягнень у галузі освіти і науки. Розрахований за методикою британської консалтингової компанії Quacquarelli Symonds [11].

Рейтинг оцінює університети за наступними показниками:

- репутація в академічному середовищі (40 %);
- цитованість наукових публікацій представників університету (20 %);

- співвідношення кількості викладачів і студентів (20 %);
- ставлення роботодавців до випускників (10 %);
- відносна чисельність іноземних викладачів і студентів (по 5 %).

Переглянувши всі дані ми можемо дійти висновку, що найкращі показники мають університети у таких країнах як США, Велика Британія, Швейцарія, Сінгапур, Японія, Гонконг, Франція, Канада, Німеччина. Дані країни з їх університетами входять у топ-50.

Вже 10 років поспіль незамінним лідером серед всіх закладів вищої освіти є Массачусетський технологічний інститут, США. Це один із найкращих у США, та загалом у світі, технічний університет, що заснований Вільямом Бартоном Роджерсом у 1861 році, приватний університет (у формі акціонерного товариства) у місті Кембридж, штату Массачусетс, (США). Головним своїм завданням вважає навчання та дослідження практичного застосування науки та технологій.

Розподіляючи за країнами та станом на 2023 рік за рейтингом QS World University Rankings ми можемо побачити наступні університети, що входять у топ-50 [11]:

США: Массачусетський технологічний інститут (1 місце), Стенфордський університет (3 місце), Гарвардський університет (5 місце), Каліфорнійський технологічний інститут (6 місце), Чиказький університет (10 місце), Університет Пенсільванії (13 місце), Принстонський університет (16 місце), Єльський університет(18 місце);

Сполучене Королівство: Кембриджський університет (2 місце), Оксфордський університет (4 місце), Імперський коледж Лондона (6 місце), UCL (8 місце), Единбурзький університет (15 місце), Манчестерський університет (28 місце), Королівський коледж Лондона (37 місце);

Швейцарія: ЕТН Цюріх (9 місце), EPFL – Федеральна політехнічна школа Лозанни (16 місце);

Сінгапур: Національний університет Сінгапуру (11 місце), Технологічний університет Наньян, Сінгапур (19 місце);

Японія: Токійський університет (23 місце), Кіотський університет (36 місце);

Гонконг: Університет Гонконгу (21 місце), Китайський університет Гонконгу (38 місце), Гонконгський університет науки і технологій (40 місце);

Франція: Університет PSL (26 місце), Паризький політехнічний інститут (48 місце)

Канада: Університет Макгілла (31 місце), Університет Торонто (34 місце), Університет Британської Колумбії (47 місце);

Німеччина: Мюнхенський технічний університет (49 місце).

Отже, можемо зробити висновок, що в саме в даних країнах вважаються найкращі університети для здобуття вищої освіти. Також, ми знаємо, що ці країни мають досить достатню кількість мегаполісів де відповідно потенційно є багато робочих місць, де студент матиме змогу себе знайти. А також, у великих містах є діаспори та організації (навіть в університетах), які допомагають краще адаптуватись до нового життя і почати будувати свій шлях у новій країні. Це дуже важливо для молодій людини, оскільки бути самотнім й наодинці зі своїми проблемами ніхто не бажає, а саме таким організаціям студент-мігрант має змогу знайти собі друзів та однодумців.

Звичайно, після навчання або під час останніх курсів університету молодь починає думати як почати заробляти самостійно на життя та на яку роботу влаштуватись. Один з чинників трудової міграції молоді ми розглядали саме рівень низької заробітної плати та нестабільне економічне становище. Перед тим як обирати країну з подальшим проживанням та працевлаштуванням у ній після закінчення закладу вищої освіти, то слід звернути увагу на багато факторів для проживання у даній країні: рівень прожиткового мінімуму, вартість продуктів та орендної плати, вартість комунальних послуг й інтернету, наскільки розвинена інфраструктура міста й не слід забувати про податки, оскільки інколи з країнах де значний рівень оподаткування, а особливо прогресуючий, зазвичай немає бажання

працювати і розвиватись для отримання більшого заробітку, бо тим самим підвищується і податок на доходи. Отож, було створено базу даних, яку публікується на інтернет ресурсі «Numbeo» [12]. Numbeo — це сербська краудсорсингова онлайн-база даних про споживчі ціни, ціни на нерухомість і показники якості життя (показники житла, сприйнятий рівень злочинності, якість охорони здоров'я, якість транспорту та інші статистичні дані). Даний сайт допомагає наочно побачити за рейтингом, які країни є найбільш привабливими з боку місячної заробітної плати після оподаткування у USD (у рейтингу беруть участь 95 країн). Тому Топ-3 країни: Швейцарія, Люксембург та Сінгапур. Перші дві країни ми не побачили у минулому рейтингу з найкращими закладами вищої освіти, а ось Сінгапур був присутній, тому вже як мінімум 2 чинники для розгляду даної країни присутні. Слід також розглянути Топ-10 країн-лідерів (див рис. 1.2.1) та 10 країн-аутсайдерів для порівняння. Країни-аутсайдери: Туніс- 302 дол.США, Лівія- 294 дол.США, Алжир- 290 дол.США, Бангладеш- 248 дол.США, Іран- 229 дол.США, Непал- 213 дол.США, Шрі Ланка- 192 дол.США, Венесуела- 190 дол.США, Пакистан- 177 дол.США, Єгипет- 123 дол.США, Нігерія- 69 дол.США.

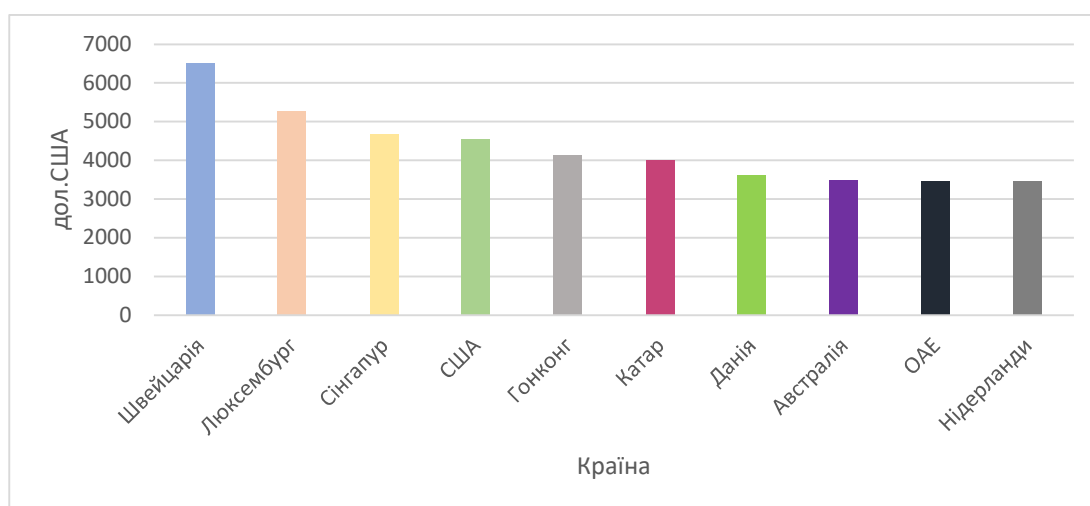

Рисунок 1.1. Середня місячна заробітня плата після вирахування податків за країнами в дол.США у 2023 році

Джерело: складено автором на основі [12]

Підсумовуючи дані ми можемо зробити висновок, яку саме країну слід обирати за рівнем зарплатні. Звичайно, це не означає, що 2 рейтинги мають бути тотожними за країнами і це не означає, що якщо Люксембургу немає у рейтингу топ-50 за вищими закладами освіти, то не варто розглядати дану державу для навчальної еміграції, зовсім ні. Але варто зазначити, що вибір країни це складний вибір, який має бути виваженим та розглядатись з усіх можливих ракурсів.

Також ми можемо розглядати ще досить багато рейтингів для детального аналізу кожного проблемного питання, але вони є більш індивідуальними для кожної молодої людини. Це можуть бути такі рейтинги як: рейтинг ведення бізнесу, індекс сприйняття корупції, індекс права голосу, індекс демократії, щастя, миру та дуже багато інших, які можна розглядати перед тим як обирати країну для свого подальшого проживання та еміграції. Але, на нашу думку, ми зазначили 2 найголовніших чинника для молодої людини у віці 16-25 років, це правильність вибору вищого навчального закладу та потенційний рівень заробітку в даній країні. Всі подальші чинники вже є більш індивідуальними для підбору.

1.3. Актуальні тенденції та виклики світової трудової міграції молоді

В час коли увесь світ змінюється зі «швидкістю світла» досить важко залишатись в осередку однакових викликів та тенденцій. Постійний потік, що й змінює світ змушує й трудових мігрантів також адаптуватись до членджів. Саме через це з кожним роком дедалі більше як і можливостей так і загроз постає перед мігрантами. Тому розглянемо декілька актуальних тенденцій, які є :

- глобалізація як явище, мабуть, за останні роки стала найбільшим важелем у міграції. Дане явище надає й можливості, але також і створює багато проблем, оскільки зростання економічної

взаємозалежності та інтеграції країн стимулює міграцію молоді у пошуках кращих можливостей працевлаштування та кращого життя й тим самим дає занепаду для тих країн з яких молодь від'їжджає;

- демографічні зміни та показники які є на даний час не дуже втішні, оскільки народжуваність з кожним роком дедалі меншає, а старіння нації лише зростає, тим самим провокуючи збільшення нестачі робочої сили, що відповідно й стимулює попит на мігрантів. Згідно дослідження відділу народонаселення ООН, то суспільство потребує 2,1 дитини на жінку, щоб населення було стабільним. У Сполучених Штатах поточний показник нижчий і становить 1,6 дитини на жінку, а в більшості європейських країнах, а також у Японії (1,3), Китаї (1,2) і Південній Кореї (0,8) цей показник ще нижчий. Незабаром майже кожна країна світу впаде нижче цієї точки безбитковості [13] (див. Додаток В). Відповідно до аналізу 2020 року, проведеного дослідниками Фонду Гейтса, до кінця століття населення світу буде на 1 мільярд менше, ніж було на піку, а за найекстремальнішим сценарієм населення може скоротитися майже на 2 мільярди, звідки сьогодні це трохи більше 6 мільярдів. За усередненим сценарієм дослідників, населення працездатного віку в Німеччині скоротиться на третину, а в Італії, Іспанії та Греції – більш ніж наполовину. За прогнозами, Польща, Португалія, Румунія, Японія та Китай втратять до двох третин своєї робочої сили. Скорочення чисельності населення, що насувається, є тривожним дзвінком: замість «демографічної бомби», якої деякі боялися десятиліттями, ми зіткнемося зі скороченням чисельності населення, яке матиме величезні наслідки. Тому, на жаль, якщо ситуація буде погіршуватись, то зовсім скоро нас чекає не перенаселення світу, про яке так довго говорили вчені, а навпаки скорочення, яке також

у свою чергу було спричинено нещодавньою всесвітньою кризою у вигляді Covid-19, який забрав життя мільйонів людей [13].

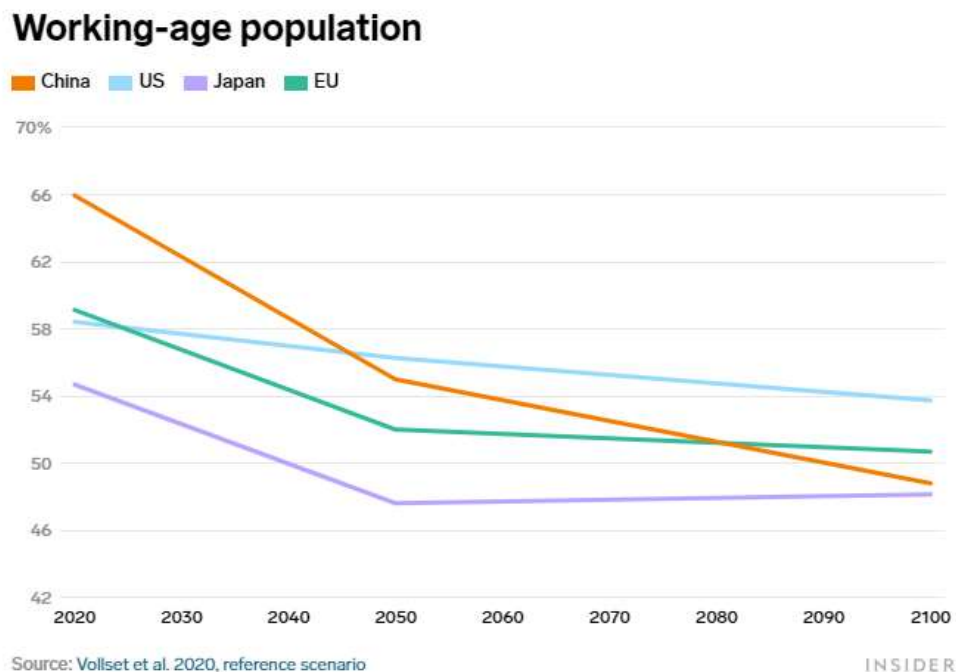

Рисунок 1.2. Графік динаміки праце спроможного населення за країнами з 2020-2100 роки.

Джерело:[13]

- розвиток технологій наразі є найбільшою тенденцією за останні роки. Поява нових технологій та інструментів полегшує процес міграції та пошуку роботи за кордоном. Це збільшує мобільність завдяки можливості навіть працювати на двох роботах при наявності дистанційного режиму. Також, месенджери та засоби комунікації дозволяють спілкуватись з рідними у декілька кліків, тим самим це своєрідна підтримка мігранта при адаптації.
- зростання кваліфікації та обізнаності молоді. Рівень освіти та кваліфікації молоді в багатьох країнах світу значно зріс, і тим самим робить їх більш конкурентоспроможними на світовому ринку праці, оскільки тепер для молоді не важливо отримати диплом, а важливо мати навички та знання, які будуть корисними у їх професійній діяльності. Тим паче, у наш час

завдяки технологіям ми можемо вже навчитись навіть новій професії «через Інтернет» відвідуючи курси чи проходячи навчання.

Викликів також досить для того, щоб замислитись над тим чи варто випробувувати себе у пошуках кращої долі та ставати мігрантом. Дані виклики для когось можуть бути досить суттєвими з психологічного боку і вони потребують усвідомлення та адаптації:

- багато молодих людей мігрують нелегально, що робить їх вразливими до експлуатації та порушення прав людини;
- мігранти часто стикаються з дискримінацією на ринку праці та в суспільстві;
- міграція може бути складним психологічним процесом, який потребує адаптації до нового культурного та мовного середовища;
- технології у розвинених країнах, куди найчастіше й мігрує робоча сила можуть замінити повноцінно мігрантів, тим самим загрожуючи зникненню робочих місць у тих сферах, де роботи зможуть проявити себе краще;
- відтік мізків є більшою загрозою для держави з якої від'їжджають мігранти, ніж самим мігрантам, оскільки міграція кваліфікованої молоді може призвести до нестачі кадрів та уповільнення економічного розвитку в країнах-експортерах мігрантів.

Для того, щоб уникнути даних викликів варто вжити певних заходів, наприклад:

- удосконалення міграційного законодавства, створення більш чітких та прозорих правил міграції може допомогти у боротьбі з нелегальною міграцією та захистити права мігрантів.
- протидія дискримінації, заходи з протидії дискримінації на ринку праці та в суспільстві можуть допомогти мігрантам краще інтегруватися в нове середовище;

- підтримка адаптації мігрантів, програми адаптації та інтеграції можуть допомогти мігрантам подолати мовні та культурні бар'єри. Так, по всьому світу є діаспори, які потенційно можуть допомогти, але якщо це буде регламентовано на державному рівні це буде мати зовсім інше значення;
- співпраця країн-експортерів та країн-імпортерів мігрантів може допомогти у регулюванні міграційних потоків та максимізувати її позитивні можливості;

Отже, світова трудова міграція молоді – це складне явище, яке має як позитивні, так і негативні наслідки. Для того, щоб максимізувати санкціонований притік мігрантів, а особливо молодь, що є дієздатними, то державним органам слід вживати певних заходів задля того, щоб слідкувати за актуальними тенденціями та забезпечувати захист від потенційних загроз та викликів.

РОЗДІЛ 2

ДОСЛІДЖЕННЯ СВІТОВИХ ПРАКТИК ТРУДОВОЇ МІГРАЦІЇ МОЛОДІ

2.1 Географічна структура світової трудової мобільності молоді

Міграція пліч-о-пліч йде з людиною з давніх давен, розпочалось це приблизно 2 мільйони років тому, як зазначає історія, коли перший предок людини вийшов з Африки, шукаючи нові землі [14].

Згідно з «Всесвітнім міграційним звітом від 2022 року» від Міжнародної організації міграції (МОМ), то приблизне число міжнародних мігрантів зросло за останні 50 років. У 2020 році майже 281 млн людей жили в країні, відмінній від країни їхнього народження, або приблизно 128 мільйонів більше, ніж 30 років тому, у 1990 р. (153 мільйони) і втричі перевищує оціночну кількість у 1970 році (84 мільйони). Питома вага частки мігрантів у загальному населенні світу також зросла, але лише поступово [15].

Таблиця 2.1. Динаміка мігрантів та їх частка з 1970-2020 роки

Рік	Кількість мігрантів	Частка від населення, %
1970	84 460 125	2.3
1980	101 983 149	2.3
1990	152 986 157	2.9
2000	173 230 585	2.8
2010	220 983 187	3.2
2020	280 598 105	3.6

Джерело: складено автором на основі [15]

За даними звіту від Світового Банку у «Звіті про світовий розвиток за 2023 рік: Мігранти, біженці та суспільство» зазначається, що близько 2,3 відсотка населення світу — 184 мільйони людей, у тому числі 37 мільйонів біженців — проживають за межами країни свого громадянства. Близько 43 відсотків живуть у країнах із низьким і середнім рівнем доходу [16]. Також у звіті зазначено про те, що населення в усьому світі старіє безпрецедентними

темпами, через що багато країн все більше покладаються на міграцію для реалізації потенціалу довгострокового зростання. Заможні країни, а також зростаюча кількість країн із середнім рівнем доходу, які традиційно є основними джерелами мігрантів, стикаються зі зменшенням чисельності населення, що загострює глобальну конкуренцію за працівників і таланти. Водночас очікується, що більшість країн з низьким рівнем доходу спостерігатимуть бум чисельності населення, що призведе до більшого поштовху до створення робочих місць для молоді [17]. Ми сподіваємось, що даний прогноз й справді буде таким, бо це дасть можливість країнам з низьким рівнем доходу створювати нові робочі місця і тим самим покращувати та закріплювати свої економічні показники: ВВП, ВВП на душу населення, рівень безробіття, інфляцію, наявність робочих місць, інвестиційний потенціал та інші.

Але поки, що на даний момент, на жаль, такого успіху у малорозвинених країнах немає і мігранти, а особливо молодь прямують до високорозвинених країн, які можуть надати більше можливостей для реалізації. Коли кількість міжнародних мігрантів розглядається за регіонами ООН, то Європа наразі є найбажанішою точкою призначення для міжнародних мігрантів, з 87 мільйонами мігрантів (30,9% населення міжнародних мігрантів), за нею йдуть 86 мільйонів міжнародних мігрантів, які проживають в Азії (30,5%). Північна Америка є пунктом призначення 59 мільйонів міжнародних мігрантів (20,9%), за нею йде Африка з 25 мільйонами мігрантів (9%). За останні 15 років кількість міжнародних мігрантів у Латинській Америці та Карибському басейні зросла більш ніж удвічі приблизно від 7 до 15 мільйонів, що робить його регіоном з найвищим темпом зростання міжнародних мігрантів призначення для 5,3 % всіх міжнародних мігрантів. Близько 9 мільйонів міжнародних мігрантів живуть в Океанії, або близько 3,3 % всіх мігрантів.

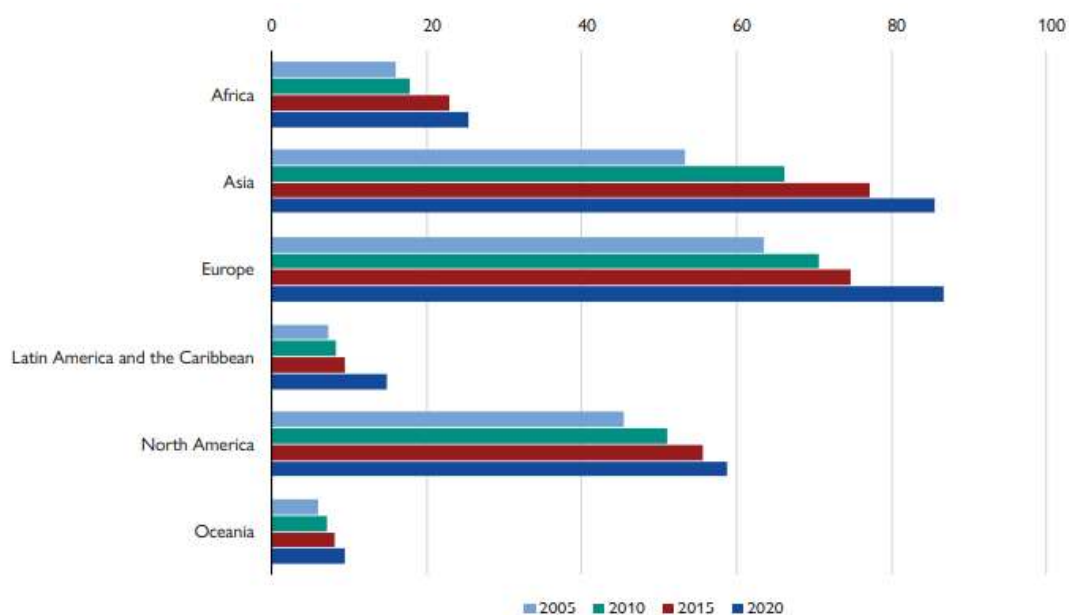

Рисунок 2.1. Міжнародні мігранти, за основними регіонами проживання, 2005–2020 (млн. осіб)

Джерело: [18]

Європа та Азія прийняли приблизно 87 та 86 мільйонів міжнародних мігрантів відповідно, що становить 61% світової кількості міжнародних мігрантів. Проте найбільше зростання з 2000 по 2020 рік спостерігалось в Азії – на 74% (близько 37 мільйонів людей в абсолютному вираженні). За цей період Європа пережила друге місце за величиною зростання: кількість міжнародних мігрантів зросла на 30 мільйонів, за якою йшло збільшення на 18 мільйонів міжнародних мігрантів у Північній Америці та на 10 мільйонів в Африці.

Кількість міжнародних мігрантів зростає в усіх регіонах ООН, але в Європі та Азії зростає більшою мірою, ніж в інших регіонах.

Рисунок 2.2. Динаміка й порівняння кількості мігрантів за регіонами з 1990-2020 роки

Джерело: [19]

Як і протягом останніх 50 років (станом на 2020 рік) Сполучені Штати Америки залишаються основним пунктом призначення для мігрантів, понад 51 мільйон міжнародних мігрантів. Німеччина стала другим за популярністю напрямком, з майже 16 мільйонами міжнародних мігрантів, а Саудівська Аравія є третьою за величиною країною призначення міжнародних мігрантів – 13 млн. Замикають першу п'ятірку за країнами призначення російська федерація та Велика Британія, з приблизно 12 мільйонами та 9 мільйонами міжнародних мігрантів відповідно. З майже 18 мільйонами людей, які живуть за кордоном, Індія має найбільшу кількість емігрантів у світі, що робить її найкращою країною походження у світі. Мексика є другою за значимістю країною походження з приблизно 11 мільйонами. російська федерація є третьою за чисельністю країною походження, за нею йде Китай (близько 10,8 мільйонів і 10 мільйонів відповідно). П'ятою за значимістю країною походження є Сирія (або повна назва Сирійська Арабська Республіка), де проживає понад 8 мільйонів людей за кордоном.

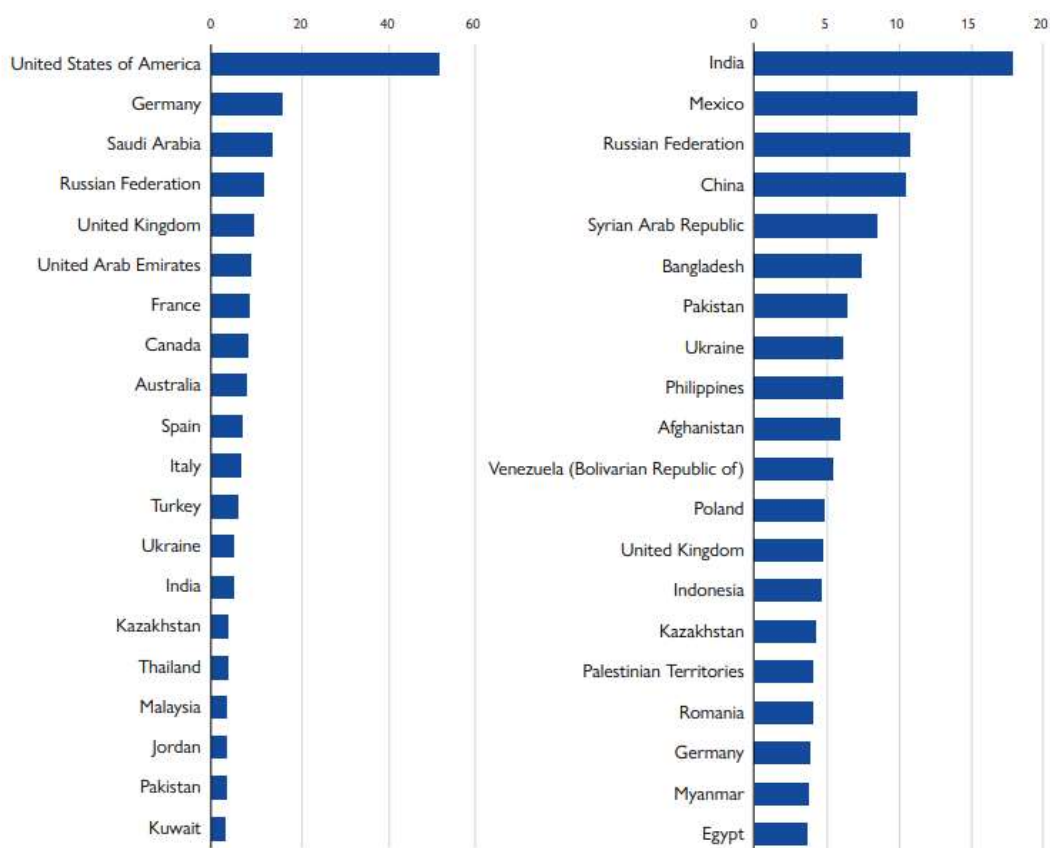

Рисунок 2.3. Топ-20 місць призначення (ліворуч) і країна походження (праворуч) міжнародних мігрантів у 2020 році (мільйони)

Джерело: [18]

Отже, бачимо за вищенаведеними даними, яка географічна структура світової мобільності. Не дивно, що США на першому місці, не дарма ж кажуть, що у всіх є бажання здійснити «американську мрію» і те, що США- це країна можливостей, а це й справді так, бо величезні мегаполіси з різними напрямками діяльності, освітні та громадські хаби, діаспори та розвинена система гілок влади, все це найбільше й приваблює мігрантів, а особливо молодь. Тим паче, розглядаючи соціальний фактор, а не лише економічний, то США, мабуть, країна-лідер у боротьбі з дискримінацією та нерівністю на всіх рівнях. Далі з європейської частини регіону та другою країною за пунктом призначення є Німеччина, й справді важко не погодитись, бо дана країна, також є лідером у багатьох аспектах життєдіяльності: якісна освіта, можливість працевлаштування, медичне страхування, економічне благополуччя, країна прогресу та інновацій й інші.

Й третє місце займає Саудівська Аравія, яка також досить славиться гарними економічними та соціальними показниками, але, на нашу думку, країна Близького Сходу не для кожного може підійти ментально та з екологічної точки зору (високі температури повітря весь рік).

2.2 Фактори трудової міграції молоді у країнах з різним рівнем соціально-економічного розвитку

У першому розділі вже було розглянуто причини трудової міграції серед молоді, тож наразі можна зробити більш узагальнені фактори, які є основними причинами для трудової міграції: [20].

- економічний фактор;
- соціальний фактор;
- екологічний фактор;
- політико-правовий фактор;
- демографічний та етнографічний фактор.

До економічного фактору, який є найбільшим важелем при трудовій міграції можемо віднести такі проблеми як: рівень заробітної плати, безробіття, низький рівень інвестиційної привабливості, корупція, галузева структура економіки, відкритість економіки та інші. Можна сказати, що економічний фактор породжує трудову міграцію, бо трудова міграція зазвичай відбувається через те, що мігрант з країни з невисоким рівнем доходу переміщується до країни з вищим рівнем плати. З одного боку для країн-реципієнтів трудова міграція у нормальній кількості є лише плюсом, бо це підіймає економіку країни завдяки створенню нових робочих місць (особливо притік молодих кадрів) у будь-якій сфері промисловості (сільське господарство, металургія, машинобудування, послуги, логістика й інші). З іншого боку для країни походження мігранта можна сказати, що лише одні мінуси, але це не так. Країна походження буде отримувати користь у вигляді

грошових переказів від мігрантів, що відправляють свої кошти на Батьківщину для родини (зазвичай), а також згодом мігрант може повернутись з базою знань та навичок і розпочати їх впроваджувати у своїй країні. Тож, розглядаючи економічний фактор варто зазначити про вартість проживання у тій чи іншій країні. Для цього ми можемо використати дані з індексу вартості життя, яке розроблено та публікується також на інтернет ресурсі «Numbeo» [21]. Як зазначає портал, то цей індекс розраховується таким чином: «Індекси вартості життя, представлені на цьому веб-сайті, відносяться до міста Нью-Йорк, з базовим індексом 100% для Нью-Йорка. Індекси, які залучаються до відбору: цей індекс показує відносні ціни на споживчі товари, такі як продукти харчування, ресторани, транспорт і комунальні послуги» [21]. Але підрахунок трохи незвичний в ординарному значенні, тобто всі показники відштовхуються від Нью-Йорку. Наприклад, місто з індексом вартості життя 120 оцінюється на 20% дорожче за Нью-Йорк, якщо індекс становить 80, це означає, що цьому місті приблизно на 20% нижчі, ніж у Нью-Йорку по кожній окремо визначеній категорії. На нижче зображеному рисунку можемо побачити дані за країнами, які увійшли до відбору (140 країн). Розглянемо топ-10 країн та декілька країн-аусайдерів станом на 2023 рік.

Виберіть дату: 2023 рік

Виберіть стовпець відображення: ---Усі стовпці---

Завантажити таблицю

Виберіть регіон: Африка Америка Азії Європа Океанія

Детальніше про ці індекси

пошук

ранг	Країна	Індекс вартості життя	Індекс орендної плати	Індекс вартості життя плюс орендна плата	Індекс Бакалійних товарів	Індекс цін ресторанів	Індекс місцевої купівельної спроможності
1	Бермудські острови	141.8	96.3	120.0	143.3	142.0	79.5
2	Швейцарія	114.2	50.2	83.5	113.9	109.5	118.7
3	Кайманові острови	103.4	75.7	90.1	96.4	92.4	76.7
4	Багамські острови	90.9	39.6	66.3	74.1	94.8	43.2
5	Барбадос	88.8	21.2	56.4	80.1	82.7	36.8
6	Норвегія	88.6	30.9	60.9	81.8	90.6	95.0
7	Сінгапур	85.9	85.3	85.6	74.0	58.4	95.6
8	Ісландія	83.3	36.7	61.0	78.3	86.9	90.1
9	Джерсі	80.0	53.9	67.4	62.4	90.8	72.6
10	Данія	78.6	30.4	55.5	62.4	91.9	105.0

135	Непал	24.8	3.7	14.7	22.8	17.3	21.8
136	Лівія	24.2	5.2	15.1	23.1	19.3	32.1
137	Колумбія	23.1	7.0	15.4	21.0	17.3	31.1
138	Індія	22.4	5.5	14.3	23.3	15.7	64.6
139	Єгипет	21.6	4.3	13.3	19.6	18.0	21.9
140	Пакистан	18.0	3.4	11.0	15.4	13.7	24.4

Рисунок 2.4. Рейтинг країн за вартістю життя у 2023 році, топ-10 та 5 країн-аусайдерів

Джерело:[21]

Отже, бачимо, що в даних країнах досить високий рівень вартості життя, тому молодій людині буде досить важко проживати у таких країнах, але країни, що входили у відбір за університетами знаходять на 15-35 позиціях рейтингу, а це означає, що дані міста є більш доступними та привабливішими для життя. (див. додаток Д)

Соціальний фактор є також не менш важливим фактором при рішенні міграції до іншої держави. На даний момент, цей фактор взагалі є нагальним для громадян, оскільки до цього фактора можна віднести організації соціального забезпечення (соціальні фонди, підтримка людей похилого віку, безробітних, одиноких матерів та дітей сиріт), медичні заклади та організації, заклади освіти на всіх рівнях (починаючи від дитячого садку і закінчуючи університетом), спортивні й культурні організації, комунальне обслуговування (тепломережа, водоканал, міський транспорт й інше). Здається, що це елементарні речі, які повинні бути скрізь, особливо у 21-ому столітті, але, на жаль, не кожне маленьке містечко, село чи населений пункт маю всі можливості цивілізації (і це ми говоримо не лише про Україну, а й про увесь світ). Суттєвий фактор при виборі країні для трудової міграції після економічного фактору, це житлове питання (для людей зрілого віку) та можливість відпочити від робочого часу (ціна на житло та комунальні послуги, доступ до міської інфраструктури, доступ до закладів громадського харчування, парки, театри й гуртки й інше). І наступний найбільший фактор, особливо з боку молоді це заклади освіти, в даному випадку й найчастіше вищої освіти. Кожен прагне завдяки сприятливому соціальному фактору підвищувати рівень якості життя за рахунок зміни країни перебування.

Екологічний фактор зараз найбільш болюче питання у всьому світі. За останні декілька років було вже стільки екологічних криз, що це важко уявити (масштабна лісова пожежа Австралії 2019-2020 роки при якій було знищено 180 000 км² лісу, глобальне потепління, землетруси по всьому світу, а особливо у Туреччині 2023 року, повінь США та Україна 2023, виверження вулкану в Ісландії 2023-2024 та ще багато інших катастроф). В сучасному світі вже не має того міста та місця де була б відсутня екологічна катастрофа чи загроза. На нашу думку, і на превеликий жаль, але в цьому винне саме населення планети через необачне ставлення до природи. Людина найбільш ворог природи, бо людина прагне лише отримати кошти від вирубки лісів чи збудуванню заводу з викидами, викорчувати всі корисні копалини тощо. Отож, зміна клімату є рушійною силою у зміні країни, оскільки це позначається на зміні доходів та якості життя. Тож, мабуть, самий непередбачуваний фактор та найнебезпечніший є екологічний фактор, оскільки зупинити стихійне лихо дуже важко, стихійне лихо не має почуттів і здатне знищити все до тла. Наразі, міграційні процеси що зумовлені екологічним питанням стають дедалі актуальнішими і ці переміщення можуть стосуватись не лише зовнішніх переміщень, але й внутрішніх так само, бо деякі регіони в країні у майбутньому можуть взагалі видатись не життєдіяльними до чи після екологічної кризи. Наприклад, як зазначає прогнозована доповідь від Світового банку «Groundswell Part 2: Acting on Internal Climate Migration» [22, с.80] з приводу внутрішньо переміщених мігрантів, то прогнози не дуже є втішними. У всіх 6 регіонах світу до 2050 року можуть статись суттєві зміни (Регіони: країни Африки та південь Сахари, Східна Азія й Тихий океан, Південна Азія, Північна Африка, Латинська Америка, Східна Європа та Центральна Азія). При песимістичному базовому сценарії, кількість кліматичних мігрантів може досягти 216,1 мільйона до 2050 року; середнє значення буде на рівні – 170,3 млн.; мінімум – 124,6 млн.

Таблиця 2.2. Кількість внутрішніх мігрантів через екологічну кризу з 6 регіонів світу при песимістичному сценарії до 2050 року

РЕГІОН	Песимістичний сценарій	
Африка на південь від Сахари		
Середня кількість внутрішніх кліматичних мігрантів до 2050р. (млн.осіб)	71,1	
Мінімум та максимум (млн. осіб)	56,5	85,7
Східна Азія й Тихий океан		
Середня кількість внутрішніх кліматичних мігрантів до 2050р. (млн.осіб)	36,2	
Мінімум та максимум (млн. осіб)	24,1	48,4
Південна Азія		
Середня кількість внутрішніх кліматичних мігрантів до 2050р. (млн.осіб)	35,7	
Мінімум та максимум (млн. осіб)	30,9	40,5
Північна Африка		
Середня кількість внутрішніх кліматичних мігрантів до 2050р. (млн.осіб)	13,0	
Мінімум та максимум (млн. осіб)	6,6	19,3
Латинська Америка		
Середня кількість внутрішніх кліматичних мігрантів до 2050р. (млн.осіб)	10,7	
Мінімум та максимум (млн. осіб)	4,3	17,1
Східна Європа та Центральна Азія		
Середня кількість внутрішніх кліматичних мігрантів до 2050р. (млн.осіб)	3,7	
Мінімум та максимум (млн. осіб)	2,2	5,1

Джерело: розроблено автором на основі [22]

Отже, завдяки наочним даним, які ми бачимо завдяки таблиці, ми можемо зробити висновки з приводу того, який регіон є під найбільшою загрозою, а саме Африка на південь від Сахари. Через кліматичні особливості посушливого клімату досить важко у даному регіоні хоча б займатись сільськогосподарською діяльністю до якого залучена велика кількість населення. Для того щоб змінити умови у даному регіоні та стримати великий відтік мігрантів варто вкладати великі кошти у проекти, які

допоможуть будувати інфраструктуру посеред пустелі. Можливо, до 2050 року це буде можливим, але наразі прогнози не втішні, бо це занадто ризиковано як і для влади так і для інвесторів.

Передбачається, що у Китаї високий рівень вразливості до впливу, що пов'язаний з підвищенням рівня моря та посиленних штормів, які створять катастрофу для низинних прибережних регіонів де розташовані також міські центри (наприклад В'єтнам)

Прогнозується, що Північна Африка матиме найбільшу частку кліматичних мігрантів відносно загальної кількості населення. Важкий дефіцит води та вплив пов'язаний з рівнем моря підвищення густонаселених прибережних районів і дельти Нілу пояснює ці прогнозовані тенденції.

За прогнозами, до 2050 року у Східній Європі та Центральній Азії буде 3,7 мільйона кліматичних мігрантів, це найменший показник серед представлених регіонів, оскільки даний регіон має не таку високу залежність від потенційних стихійних лих, як в інших регіонах. Загалом країни регіону мають нижчу залежність на сільське господарство, особливо з точки зору зайнятості, тому потенційні зміни в доступності води та врожаї можуть мати більш приглушений вплив на міграцію. Кілька областей також можуть бути більш сприятливими умови для сільського господарства, включаючи нові райони (наприклад, північний Казахстан).

Політико-правовий фактор та його вплив є досить суттєвим при виборі країни для еміграції серед молоді. Встановлення правил щодо в'їзду, працевлаштування та перебування в інших країнах це те, що змушує ретельно обирати країну для перебування. Фактори, які можуть вплинути на позитивне чи негативне рішення:

- візова політика: Країни з більш відкритою візовою політикою, як правило, приваблюють більше мігрантів. Закони можуть ускладнити отримання робочих віз або змусити молодих людей шукати альтернативні шляхи для переїзду.

- імміграційні закони: Складні та жорсткі імміграційні закони можуть стримувати міграцію.
- права мігрантів: Країни, які гарантують мігрантам рівні права та доступ до соціальних послуг, роблять міграцію більш привабливою. Політика щодо інтеграції мігрантів у суспільство та надання їм прав на працю може впливати на їхні можливості знаходити роботу та розвиватися у новій країні.
- політична стабільність: Країни з політичною стабільністю та безпечним середовищем зазвичай приваблюють більше мігрантів.

Інші політичні та правові чинники, що впливають на трудову міграцію молоді, можуть включати відбір іммігрантів і програми підтримки, спрямовані на залучення талановитої молоді. Заходи соціального захисту, включаючи доступ до освіти, охорони здоров'я та інших соціальних послуг, також можуть бути важливими для молодих мігрантів у прийнятті ними рішень щодо міграції. Реформи політики, спрямовані на полегшення міграційних процедур, включаючи спрощення видачі віз і зменшення бюрократичних перешкод, можуть сприяти трудовій міграції серед молоді. Також, боротьба з дискримінацією та нерівністю важлива для трудових мігрантів, особливо для молоді. Національна політика зайнятості та створення робочих місць також може вплинути на бажання молодих людей знайти роботу за кордоном. Розвиток програм обміну для стажування та навчання за кордоном також може підвищити мобільність молоді у професійній сфері.

Отже, політико-правовий фактор є також одним з найважливіших факторів, які впливають на трудову міграцію молоді. Країни, які прагнуть залучити молодих та кваліфікованих мігрантів, повинні створити сприятливі політичні та правові умови для міграції.

Демографічний та етнографічний фактор на трудову міграцію молоді це саме той фактор, про який, на мою думку, досить часто забувають, адже

думають лише про майбутні перспективи навчання чи заробітку, але ніколи не думає трудовий мігрант про те, в якому середовищі та оточенні жити. Цей фактор варто брати до уваги, бо всі ми різні за мовою, релігією, традиціями та іншими параметрами.

Демографічні та етнографічні фактори, які мають значення:

- вік: Молоді люди віком від 20 до 35 років частіше мігрують, ніж люди старшого віку.
- освіта: Люди з вищою освітою частіше мігрують, ніж люди з низьким рівнем освіти.
- сімейний стан: Неодружені люди частіше мігрують, ніж люди з сім'ями.
- рівень життя: Люди з країн з низьким рівнем життя частіше мігрують до країн з більш високим рівнем життя.
- мова: Люди, які володіють мовою країни, до якої вони мігрують, мають більше шансів на успішну адаптацію.
- культура: Люди, які поділяють культуру країни, до якої вони мігрують, мають більше шансів на успішну адаптацію.
- релігія: Люди, які сповідують релігію більшості в країні, до якої вони мігрують, мають більше шансів на успішну адаптацію.

Підсумовуючи, можемо зробити висновок, що всі фактори є для кожного мігранта більш важливими чи менш. Це все залежить від людини, його освіти, світобачення та можливостей. Економічний, екологічний, Правовий, соціологічний й демографічні фактори є важливими факторами, які впливають на трудову міграцію молоді. Країни, які прагнуть залучити молодих та кваліфікованих мігрантів, повинні враховувати ці фактори при розробці політики міграції.

2.3 Позитивні та негативні наслідки впливу трудової міграції молоді на соціально-економічний розвиток країн світу

Міграційні процеси відбуваються по всьому світу і мають різноспрямований вимір. Вони представляють собою рух працездатного населення на міждержавному та континентальному рівнях. Цей тип міграції вимагає ретельного дослідження та має представляти значний інтерес як для країни походження мігранта, так і для країни призначення цієї особи. Звичайно, кожна країна обирає свою політику співпраці з мігранти і оцінює позитивні та негативні наслідки даного явища, однак є типові наслідки, які властиві всім країнам світу. Першочергово згадуючи чому молода людина починає свій шлях міграції, то це пошук кращих умов життя та можливостей реалізації й отримання якіснішої освіти. Виходячи з даного твердження можемо навести декілька прикладів позитивних наслідків, а саме: [23]

- ✓ поповнення трудових ресурсів. Зазвичай, молоді люди в іншій країні виступають дешевою робочою силою, в якій роботодавці досить зацікавлені, бо мігрант не буде отримувати таку зарплатню як резидент, але й цих коштів достатньо для них, оскільки таких коштів вони не могли заробити у своїй країні. Для країни походження мігранта це також досить вигідно, бо це ослабить та мінімізує рівень безробіття серед тих людей, які залишились і потенційно можуть також виконувати дану роботу;
- ✓ приплив молодих і освічених кадрів. Країни-імпортери з радістю зустрічають нових молодих талантів у різних сферах діяльності, оскільки саме вони створюють економічне та наукове зростання й виводить країну на новий рівень. Також для країн-експортерів мігрантів це теж досить вигідно, коли молодий фахівець повернеться додому та застосує свої знання;
- ✓ підвищення конкурентоспроможності економіки саме завдяки притоку молодих кадрів і збільшенню виробничого процесу, що в подальшому збільшує видатки до бюджету, наповнюючи його.

- ✓ залучення нових культур та культурних цінностей, створення нових діаспор чи розширення вже присутніх в країні, обмін досвідом та традиціями;
- ✓ валютний переказ іммігрантів до своїх родин тим самим збільшуючи рух грошових потоків, але це позитивно впливає лише на країну-отримувача.

Світовий банк збирає глобальні дані про міжнародні грошові перекази, однак його дані не охоплюють незареєстрованих потоків через офіційні чи неофіційні канали, і тому фактичний обсяг глобальних грошових переказів, ймовірно, буде більшим за наявні оцінки. У 2020 році Індія, Китай, Мексика, Філіппіни та Єгипет були (у порядку спадання) першими п'ятіркою країн-одержувачів грошових переказів, хоча Індія та Китай були значно вище решти, із загальним обсягом вхідних грошових переказів, що перевищив 83 мільярди доларів США та 59 мільярдів доларів відповідно. (див. Додаток Ж)

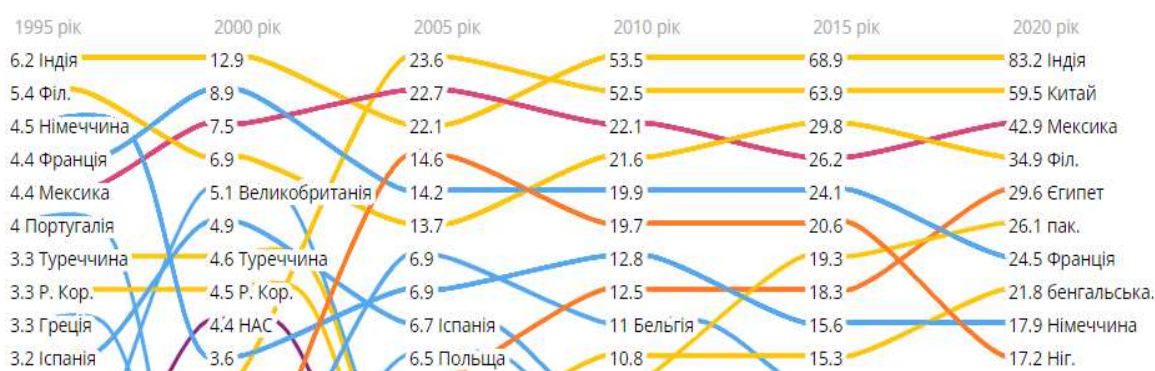

Рисунок 2.5. Десятка найбільших країн-отримувачів за період 1995-2020 рік

Джерело: [18]

До негативних наслідків відносяться:

- ✓ вплив молодих і освічених кадрів з країн походження. Це головна проблема малорозвинених країн, які не дають змогу реалізовуватись перспективній молоді, так званий «відтік мізків»;

- ✓ деформація ринку праці в країнах-приймання після того як мігрант отримав всі знання та повернувся на Батьківщину, тим самим створивши прогалину робочого місця;
- ✓ соціальні проблеми, пов'язані з адаптацією молодих мігрантів і їх адаптацією до нового культурного середовища;
- ✓ відтік національної валюти у формі вивозу чи переказу. Дана проблема буде актуальною доти, доки є іммігрант в цій країні.

Країни з високим рівнем доходу майже завжди є основним джерелом грошових переказів. Десятиліттями Сполучені Штати незмінно були країною з найбільшим надсиленням грошових переказів із загальним відтоком 68 мільярдів доларів у 2020 році, за ними йдуть Об'єднані Арабські Емірати (43,2 мільярда доларів), Саудівська Аравія (34,6 мільярда доларів), Швейцарія (27,96 мільярда доларів), і Німеччина (22 мільярди доларів).

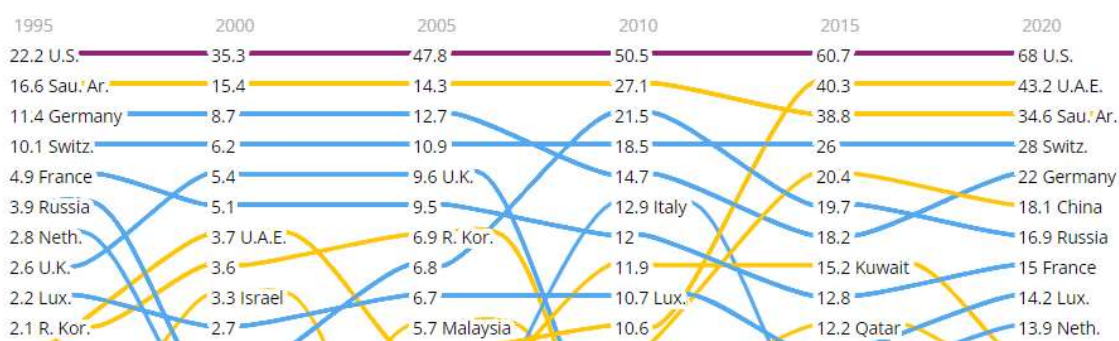

Рисунок 2.6. Десятка найбільших країн-відправників переказів за період 1995-2020 рік

Джерело: [18], також див. Додаток Ж

Отже, як і будь-яке складне соціально-економічне явище, міграція має свої позитивні та негативні наслідки на розвиток економічного та соціального становища держав. Слід не забувати про те, що міграція не може мати лише позитивні наслідки, бо практично це неможливо- одна країна збагачується, інша страждає. Через це в світі також створюється певний майбутній міграційний тиск. Міжнародний валютний фонд зазначає, що населення в країнах з ринком, що формується, і в країнах, що розвиваються (зокрема, в Африці на південь від Сахари) продовжуватиме зростати

протягом наступних 30 років, а міграційний тиск у бік розвинутих економік, ймовірно, посилиться. Прогнозую найбільше зростання міграційного тиску з Африки та Близького Сходу до Європи між 2020 і 2050 роками. Однак глобальний міграційний тиск залишатиметься приблизно постійним на рівні 3 відсотків населення світу [24] (див. Додаток І).

РОЗДІЛ 3

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ТРУДОВОЇ МІГРАЦІЇ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ

3.1 Аналіз чинників, що впливають на сучасний відтік молоді з України

Українська еміграція -термін для визначення українського населення, яке вимушено чи добровільно з економічних, політичних або релігійних причин переселилося за межі етнічної території в іншу країну на постійне чи тривале проживання. Явище починається у другій половині — наприкінці XIX століття і продовжується по нинішній день. Феномен української еміграції та діаспори як частини світового українства є унікальним явищем культури й історії України. Всього за всю історію було 5 хвиль міграції. Найперша розпочалась незадовго до початку Першої світової війни, а п'ята хвиля це наші сучасні реалії та хвиля в якій українці покидають власні домівки назавжди через збройну агресію країни-сусіда [25].

Відтік молоді з України - це складне явище, яке має низку причин у різних сферах життєдіяльності держави. Ця проблема в першу чергу має значний вплив на демографічну ситуацію, економіку та соціальний розвиток країни. Тож, проаналізуємо найголовніші чинники відтоку молоді з Батьківщини.

Економічні чинники:

- низький рівень зарплат: Рівень зарплат в Україні значно нижчий, ніж в країнах ЄС. Це мотивує молодих людей шукати роботу за кордоном, де вони можуть отримувати кращу винагороду за свою працю. Середня заробітна плата за місяць в Україні складає 450-500 євро, тоді як в країнах Європи це приблизно 2000-2500 євро/місяць [26].
- безробіття: Рівень безробіття в Україні залишається високим, особливо серед молодих людей. На жаль, українські роботодавці

не бажають наймати молодих спеціалістів та навчати їх, аргументуючи це тим, що вони не мають досвіду. На нашу думку, молодим навпаки потрібно давати можливість навчатись і працювати, бо молодим людям властиве швидке запам'ятовування, їх не потрібно перевчати від старих навичок і це створює з них певних робітників, які можуть швидко запам'ятати та виконувати роботу. Тим паче, сучасне покоління готове до змін, бо прагне самостійно себе забезпечувати. Таке ставлення, на жаль, змушує молодь шукати роботу за кордоном, де шанси знайти роботу значно вище;

- нестабільність економіки: З кожним роком інфляція тільки зростає, девальвація гривні, унеможливлення відкривати молоді та середні бізнеси через непрацюючі закони роблять країну непривабливою для молодих людей, які шукають можливості для кар'єрного зростання.

Соціальні чинники:

- низький рівень життя: Низький рівень освіти та медицини, висока вартість життя й низька зарплатня, відсутність інфраструктури для інклюзивного населення;
- недостатність інвестицій у освіту та науку, недостатні фінансові ресурси для освіти (більшість педагогічного складу люди старих поглядів, але тільки вони погоджуються працювати за таку мізерну зарплатню), досліджувальні центри при університетах майже всі знищені, або знаходяться у непридатному стані й це пропорційно впливає на рівень освіти та кваліфікації молоді, що змушує їх шукати кваліфіковану освіту за кордоном;
- демографічний спад народжуваності та старіння населення можуть створювати конкуренцію на ринку праці, а враховуючи події сьогодення народжуваність взагалі скоро буде та катастрофічному рівні;

- втрата людського капіталу через що Україна втрачає своїх найталановитіших та найактивніших людей. Це негативно впливає на інноваційний потенціал країни та її конкурентоспроможність на світовому ринку;
- корупція та недостатність правової захищеності, що стають перешкодою для розвитку малого та середнього бізнесів, безкарність та беззаконність, яка дозволяє людям з вищим статусом оминати закони й правила;
- політична нестабільність всередині держави змушує молодь покидати країну, бо жити в державі де коїться хаос молоді люди не бажають. Й варто згадати про війни, які змушують виїжджати й шукати своє нове життя в іншій країні, рятуючись від ракет.

На превеликий жаль, війна не оминула й Україну, вже 2 роки наша держава виборює свою свободу та незалежність через нездорові дії країни-агресора. Саме війна змусила мільйони українців виїхати закордон, а іншу половину піти та захищати нашу землю. За даними Міністерства закордонних справ України, станом на 21 червня 2023 року закордоном перебувало 8 мільйонів 177 тисяч українців. Це фактично 20% населення, зареєстрованого до 24 лютого 2022 року. У Європі перебуває 5 мільйонів 977 тисяч внутрішньо переміщених українців. На територіях інших країн ще майже 362 000. Водночас Міністерство соціальної політики оцінює кількість внутрішньо переміщених осіб приблизно в 4,7 мільйона [27]. Всього наразі зафіксовано 5 982 900 біженців з України у Європі та 503 100 осіб за межами регіону згідно даних ООН [28] (див. Додаток К).

Всі ці чинники спричиняють відсутність перспектив для продовження життя молодих людей в Україні. Багато молодих людей не бачать перспектив для себе в Україні. Вони не вірять, що зможуть побудувати успішну кар'єру та досягти своїх цілей в цій країні. Якщо це не буде змінено на державному рівні, то наслідки будуть дуже суттєвими для країни.

3.2 Напрями удосконалення вітчизняної міграційної політики

Починаючи з років незалежності, Україна тісно почала інтегруватись у міжнародні процеси й міграційну політику, а особливо європейську. Це й було поштовхом до змін та інтеграції нашої міграційної політики, бо політики міжнародних стандартів. За цей час досить багато рішень та питань було успішно вирішено (створення інституцій, безвізовий режим з ЄС, створення дипломатичних представництв, зміни міграційного законодавства). Але все одно не всі проблеми були вирішені остаточно й досі є деякі проблеми та непорозуміння у вітчизняній міграційній політиці (тим паче під час збройної агресії від рф це стало ще більшим викликом). [29]

Вже було розглянуто, що трудова міграція молоді має як позитивні так і негативні наслідки для країни-реципієнта. Звичайно, в більшості випадків це спричиняє негативний ефект, саме через відтік молоді та перспективної робочої сили, що тим самим знижує економічний розвиток країни. Але за останні роки були зрушення на державному рівні та були прийняті зміни у деяких Законах України від 2019 року, таких як: № 10153 [30], № 10383 стосовно регулювання трудової міграції українців за кордон [31], № 10272 стосовно роботи посередників із працевлаштування за кордоном та процедур працевлаштування іноземців в Україні [32], що допомагають у вдосконаленні чинного нині рамкового Закону України «Про зовнішню трудову міграцію» [5]. В Україні є чинна стратегія міграційної політики до 2025 року, але, на жаль, вона не працювала й до часів Covid-19, а під час воєнних дій тим паче [33]. Тому варто знов поновлювати й удосконалювати стратегію, бо зовсім скоро наша країна переможе агресора і необхідно буде повертати наших громадян на рідні землі для того, щоб відновлювати економіку й міста. Це можна зробити лише переглянувши політику держави й не лише міграційну.

Розглядаючи міграційну політику держави варто одразу розуміти для себе стратегічний курс даної політики, без цього неможлива реалізація будь-

яких дій. Гайдуцький Андрій Павлович доктор економічних наук у своїй праці зазначає, що стратегічний курс міграційної політики будь-якої держави формується під впливом чотирьох основних груп факторів: перша група являє собою внутрішні потреби держави, що охоплюють демографічну, соціально-економічну, національну сфери, які прямо пов'язані з питаннями територіальної цілісності й політичної безпеки держави. Друга група пов'язана з конкретними установками правлячої еліти на подальший розвиток країни, які одержують своє практичне втілення у формуванні політико-правового режиму відносно міграції населення. Третя група факторів відображає міжнародну обстановку в цілому й політичну, соціально-економічну та військову ситуацію в прикордонних регіонах суміжних держав зокрема. До четвертої групи факторів відносяться катаклізми природного й техногенного характеру, що викликають потоки змушених мігрантів, але ця група зазвичай слабо впливає на стратегію міжнародного курсу країни через тимчасовість цих явищ [34, с. 88]. На жаль, всі ці групи факторів знаходяться в Україні та критичній позначці, навіть екологічні проблеми стали більш розповсюдженими на території. Дуже шкода, що це запущено на такому рівні, хоча наша держава має усі ресурси та можливості стати найкращою не лише з боку міграційної політики, але й з усіх сфер. Нашому державному регулюванню вже слід оговтатись та почати розкрадати бюджети, знищувати малі бізнеси, створювати безглузді закони й закривати очі на нагальні потреби. Якщо б вдалось змінити другу групу факторів (які, на нашу думку, найбільше гальмують розвиток держави), то було б набагато краще жити в Україні й не було б такої масової міграції молоді закордоном в пошуках кращого життя. Прямо зараз варто зробити Україну кращим місцем для життя!

Отже, що, на нашу думку, необхідно зробити задля того, щоб держава процвітала й удосконалювалась у сфері міграційної політики:

- органам виконавчої влади варто більше приділяти уваги проблемам міграції, а особливо міграції молоді;

- чітко визначити пріоритети, цілі, стратегію й практику задля усунення проблеми;
- удосконалити нормативно-правову базу;
- розробити ефективну концепцію орієнтуючись на міжнародний досвід;
- впровадити зміни та взяти до роботи.

Також, не слід забувати, що не лише удосконалення міграційної політики може вирішити усі нагальні питання та потреби. Першочергово потрібно запобігати масовому відтоку молоді, створюючи належні умови для власної реалізації.

Що варто зробити та змінити задля зменшення відтоку молодих мігрантів?

- для того, щоб зупинити відтік молоді, необхідно підвищити рівень життя в Україні. Це можна зробити шляхом підвищення зарплат, створення нових робочих місць, покращення якості освіти та охорони здоров'я, бо в першу чергову молоді люди шукають якісну освіту й належну оплату праці закордоном;
- важливо створити для молоді перспективи в Україні. Це можна зробити шляхом розвитку інновацій, підтримки малого та середнього бізнесу, можливості купівлі якісного житла, а також реформування системи освіти;
- зміцнення демократії та знищення корупції. Наразі цей чинник є великим важелем для молоді, бо молодь не хоче жити в країні, в якій їх обдурюють та обкрадають;
- розвиток громадянського суспільства, створення асоціацій, розвиток рівноправності та рівноправного ставлення до різних гендерних та расових груп, створення можливостей для інклюзивних верств населення;

- створення стимулів залишатись в Україні на навчанні чи роботі, створивши гранди, стажування й можливості для кар'єрного зростання без досвіду роботи.

Вдосконалення міграційної політики України є нагальною потребою, адже вона має значний вплив на економічний, соціальний та демографічний розвиток країни.

Вдосконалення вітчизняної міграційної політики потребує комплексного підходу, який враховує інтереси всіх зацікавлених сторін. Це допоможе Україні використовувати міграцію як ресурс для розвитку та збудувати більш інклюзивне та справедливе суспільство. Це довготривалий процес, який потребує постійних зусиль та співпраці. Проте, це необхідний крок для того, щоб Україна могла використовувати міграцію як ресурс для розвитку та збудувати більш інклюзивне та справедливе суспільство.

Наразі прогнози демографічні, соціальні та економічні не дуже втішні. Елла Лібанова зазначає, що Україна вже вичерпала свій демографічний потенціал зростання, великий показник передчасної смертності (тим паче під час війни, коли наші воїни віддають свої життя заради того, щоб ми на наших пращури жили в незалежній країні), доля людей віком 65+ вже перевищує частину молоді до 15 років на 20%, відтік мільйонів людей закордон. Також у статті вказано, що незважаючи на те, що ми повернемо наших вимушених мігрантів додому, все одно нас очікує депопуляція та нестача робочої сили. Відповідно дане явище буде змушувати країну приймати іноземних мігрантів без яких ми не зможемо обійтись (приблизно 300 000 мігрантів щорічно). «Я переконана, що нам не варто зупиняти чи обмежувати міграцію. Це ключовий канал обміну технологіями, культурними надбаннями, новим мисленням. Глобалізація без міграції взагалі неможлива. Ми маємо робити акцент на тому, щоб трудова міграція не перетворювалася на стаціонарну. Щоб люди працювали за кордоном, але зрештою поверталися сюди». До таких змін варто готувати населення та пояснювати як жити та адаптуватись до цього «Також потрібно розробити політику, яка б змусила емігрантів

прийняти українську систему цінностей. Інакше ми отримаємо багато негараздів. Як я завжди кажу, еміграція – це проблема бізнесу. А еміграція – проблема уряду. Щоб втримати населення на рівні 30 млн нам потрібно щороку залучати близько 300 000 мігрантів. Це багато. І, це будуть, ймовірно, не поляки чи білоруси, а люди з бідніших країн» [35].

Отже, підсумовуючи всю роботу та підбиваючи підсумки ми побачили й зрозуміли, що проблема міграції молоді присутня у кожному куточку Землі. Це й досить аргументовано, бо з розвитком міграція стала ще більш доступною для населення, але варто не забувати, що, на жаль, трудова міграція, а особливо молоді, призводить до негативних наслідків, які вже були висвітлені в роботі. Задля того, щоб покращувати стан економік варто розробляти низку реформ та змін у сфері трудової міграції. Першочергово у цьому має бути зацікавлені представники влади низько розвинених держав. Саме дані держави мають усі шанси на розвиток та процвітання у власній країні, бо ці країни мають потенціал і Україна не є виключенням. Уряди країн як походження, так і прийняття мігрантів повинні співпрацювати, щоб максимізувати позитивні наслідки трудової міграції та мінімізувати негативні. Це включає політики, спрямовані на підтримку освіти та навичок мігрантів, сприяння їхній інтеграції до приймаючого суспільства та захист їхніх прав. Трудова міграція молоді – це складне явище, яке не має простих рішень. Для того, щоб зробити її вигідною як для мігрантів, так і для країн, важливо підходити до цієї проблеми комплексно та з розумінням. Це динамічне явище, яке постійно еволюціонує. У міру того, як світ стає все більш глобалізованим, важливо буде продовжувати досліджувати цю проблему та розробляти політики, які сприяють справедливому та гуманному управлінню трудовою міграцією.

Трудова міграція молоді є ключовим фактором у сучасній економіці, яка відіграє значну роль у формуванні та зміцненні глобального ринку праці. За допомогою трудової міграції молодь отримує можливість розвивати свої

професійні навички, збільшувати свій дохід та розширювати культурний та міжнародний досвід. З іншого боку, трудова міграція молоді може призвести до втрати кваліфікованих кадрів у країні походження та сприяти нерівності в доступі до можливостей працевлаштування.

Однак, ефективне управління трудовою міграцією молоді може призвести до взаємовигідних результатів як для країн походження, так і для країн-реципієнтів. Це може бути досягнуто за допомогою розробки політик, спрямованих на збереження талантів та забезпечення їхнього повернення у рідні країни з новими знаннями та навичками. Крім того, важливо створювати умови для розвитку талантів в самих країнах, щоб зменшити привабливість міграції за кордон.

Отже, трудова міграція молоді в сучасній економіці може бути позитивним явищем, якщо вона буде ефективно регульована та сприятиме як особистому розвитку молоді, так і економічному зростанню країн учасниць.

Якщо покращення буде відбуватись маленькими кроками, але поступово та в правильному напрямку, то це вже дасть велику змогу й поштовх для розвитку української економіки. Молодь - це майбутнє. Відтік молоді з України - це серйозна проблема, яка потребує комплексного та системного вирішення. Для того, щоб зупинити відтік молоді, необхідно вживати заходів для підвищення рівня життя, створення перспектив для молоді.

Зменшення відтоку молодих мігрантів - це завдання не лише влади, але й усього суспільства!

ВИСНОВОК

Підсумовуючи всю роботу ми можемо дійти висновку, що трудова міграція як проблема присутня в кожній країні і ця проблема є взаємопов'язаною насамперед з економічним рівнем держави. У ході вивчення теми було зроблено важливі висновки щодо впливу міграційних процесів на сучасну економіку та особливостей міграційних тенденцій серед молоді. Вивчення динаміки та обсягів трудової міграції, аналіз факторів, що впливають на відхід молоді за кордон у пошуках праці, а також дослідження наслідків цих процесів дозволили зробити наступні висновки:

- Молодь в сучасному світі виявляє високий рівень мобільності та готовність до трудової міграції в пошуках кращих можливостей для самореалізації та матеріального забезпечення.
- Фактори, що впливають на рішення молодих людей щодо міграції, включають економічні, соціальні, політичні та культурні аспекти. Зокрема, велике значення мають рівень заробітної плати, рівень безробіття, освітня та культурна інфраструктура.
- Трудова міграція молоді може мати як позитивні, так і негативні наслідки для економіки країни походження та країни-реципієнта. Серед позитивних наслідків – збільшення експорту іноземної валюти, обмін досвідом і технологіями. Але негативними моментами можуть стати втрата кваліфікованих кадрів і демографічні проблеми.
- Важливою умовою ефективного управління трудовою міграцією є розробка та впровадження відповідної політики, спрямованої на забезпечення захисту прав мігрантів, стимулювання розвитку вітчизняної економіки та зменшення нерівності у розподілі доходів.

Отже, можна зробити висновок, що трудова міграція молоді є складною та багатогранною проблемою, яка потребує комплексного підходу та ретельного врахування інтересів усіх сторін у процесі прийняття рішень. Будь-яка держава повинна вживати заходів для стимулювання розвитку економіки та створення сприятливих умов для життя молоді, щоб зменшити «відтік мізків» з країни або стимулювати повернення молоді на Батьківщину. Для цього варто запровадити ряд заходів, які вже розглядалися в роботі.

Варто на постійній основі продовжувати дослідження проблем трудової міграції молоді в сучасній економіці, розробляти та впроваджувати ефективні програми підтримки молодих людей, які хочуть повернутися до країн народження, також слід співпрацювати з іншими країнами у сфері трудової міграції й ділитись досвідом у вирішенні критичних ситуацій, або ж брати приклад.

Молодь- це майбутнє, а майбутнє потрібно будувати!

ЛІТЕРАТУРА

- [1] Енциклопедія сучасної України. Витоки початку еміграції. URL: <https://esu.com.ua/article-17837> (Дата звернення: 30.01.2024)
- [2] Євтух В. Б. Етнічність: енциклопедичний довідник, Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова, Центр етноглобалістики. Київ: Фенікс, 2012. 214-215 с.
- [3] Визначення терміну міграція населення. URL: <https://uk.wikipedia.org> (Дата звернення: 30.01.2024)
- [4] Визначення терміну трудова міграція. URL: <https://uk.wikipedia.org> (Дата звернення: 30.01.2024)
- [5] Закон України «Про зовнішню трудову міграцію»: станом на 14.10.2023 / Відомості Верховної Ради України. 2020, № 13, ст.68
- [6] Журба О.В. Поняття та сутність праці за кордоном та сучасної української трудової міграції. Форум права, 2008. № 1.130–133 с.
- [7] Світлов О.Р. Поняття «Міграції»: Сучасні погляди та можливі перспективи в контексті теорії соціальної мобільності. КНУ, 33-42 с.
- [8] Малиновська О.А. Мігранти, міграція та Українська держава: аналіз управління зовнішніми міграціями НАДУ, 2004, 235с.
- [9] Блюк Н.В., Методологічні підходи до вивчення трудової міграції України, Юридичний науковий електронний журнал. 2021, № 9, 135-136 с.
- [10] Вовк В. М., Олійник У. М. Методологічні засади дослідження права на свободу думки, совісті та релігії. Філософські та методологічні проблеми права. 2019, № 2(18), 30 с.
- [11] QS World University Rankings. URL: <https://www.topuniversities.com/> (Дата звернення: 05.02.2024)
- [12] Numbeo Rankings. URL: <https://www.numbeo.com/cost-of-livin> (Дата звернення: 08.02.2024)
- [13] Businessinsider and Fragomen. The working age population. URL: <https://www.businessinsider.com>, <https://www.fragomen.com/> (Дата звернення: 08.02.2024)

- [14] Smithsonian. Introduction to Human Evolution. URL: <https://humanorigins> (Дата звернення: 08.02.2024)
- [15] International Organization for Migration. WORLD MIGRATION REPORT 2022. URL: <https://publications.iom>. (Дата звернення: 10.02.2024)
- [16] International Bank for Reconstruction and Development / The World Bank. Migrants, refugees and societies 2023. URL: <https://www.worldbank.org> (Дата звернення: 10.02.2024)
- [17] Trtworld. Numbers in migration: Where the world stands in 2023. URL: <https://www.trtworld.com> (Дата звернення: 10.02.2024)
- [18] International Organization for Migration. WORLD MIGRATION REPORT 2024. URL: <https://publications.iom.int/> (Дата звернення: 19.02.2024)
- [19] International Organization for Migration. The proportion of international migrants. URL: <https://worldmigrationreport.iom.int/wmr-2022-interactive/> (Дата звернення: 19.02.2024)
- [20] Пилипченко О. О. Фактори міграції: Зміст та кваліфікації. Наукові праці Міжрегіональної академії управління персоналом. Економічні науки, 2023. № 1 (68), 44 с.
- [21] Numbeo Rankings. Cost of Living Indexes. URL: https://www.numbeo.com/cost-of-living/cpi_explained.jsp, <https://www.numbeo.com/cost-of-living/> (Дата звернення: 25.02.2024)
- [22] The World Bank. «Groundswell Part 2: Acting on Internal Climate Migration» URL: <https://openknowledge.worldbank.>, (Дата звернення: 25.02.2024)
- [23] Кравчик Ю. В. Позитивні та негативні наслідки сучасних міжнародних міграційних процесів та регулювання міжнародних міграційних процесів в Україні «Державне управління: удосконалення та розвиток», 2009. № 4.

[24] International Monetary Fund. «World Economic Outlook, 2020: The Macroeconomic Effects Of Global Migration. URL:<https://www.imf.org/> (Дата звернення: 06.03.2024)

[25] Поняття української еміграції. URL:<https://uk.wikipedia.org/wiki> (Дата звернення:06.03.2024)

[26] Мінфін. Рівень місячної заробітної плати в євро в Україні та країнах Європи. URL:<https://index.minfin.com.ua/ua/labour/salary/average/eur/> , <https://index.minfin.com.ua/ua/labour/salary/world/europe/> (Дата звернення: 06.03.2024)

[27] Марія Бойко. Кількість українців за кордоном, 2023. URL:<https://tsn.ua/ukrayina/ponad-20-naselennya-nazvali-konkretni-cifri-skilki-ukrayinciv-viyihalo-za-kordon-2376805.html> (Дата звернення: 11.03.2024)

[28] the UN Refugee Agency. Ukraine Refugee URL:<https://data.unhcr.org> (Дата звернення: 11.03.2024)

[29] Малиновська О.А. Міграційні напрями удосконалення міграційної політики України в умовах активізації міжнародної мобільності громадян, Стратегічні пріоритети. 2019. № 3-4 (51) 22-28 с.

[30] Проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення державної підтримки українців за кордоном: станом на 14 бер. 2019р. № 10153.

[31] Проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо державного захисту трудових мігрантів: станом на 18 черв. 2019р. № 10383.

[32] Проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо подолання та упередження негативних наслідків масової трудової міграції українців за кордон: станом на 06 трав. 2019р. № 10272.

[33] Розпорядження «Про схвалення Стратегії державної міграційної політики України на період до 2025 року/ Кабінет Міністрів України : станом на 12 лип. 2017 р. № 482-р.

[34] Гайдуцький А.П. Характерні риси української трудової міграції за кордон. Економіка та держава. 2010. № 9. 88-92 с.

[35] Прогноз від Елли Лібанової з приводу демографічної ситуації України [Електронний ресурс] URL: <https://forbes.ua/war-in-ukraine/> (Дата звернення:01.04.2024)

ДОДАТКИ

ДОДАТОК А

Огляд зарубіжної літератури

1. Baubock R. The Integration of Immigrants / Rainer Baubock. – Council of Europe, Strasburg, 1994, Pages: 73

This book serves as a comprehensive guide to understanding the complexities of immigrant integration, offering a clear framework for analysis. Baubock dissects the concept of integration itself, unpacking its various dimensions – legal, educational, economic, and cultural. He delves into the challenges faced by both immigrants and host societies, examining issues like access to citizenship, educational opportunities, and labor market integration. The book doesn't shy away from the complexities. Baubock explores the tensions inherent in integration – balancing the rights and needs of immigrants with the concerns of established communities. He critically examines traditional approaches to integration, prompting readers to consider alternative models that might foster a more inclusive and successful integration process.

2. Faist, T. The Volume and Dynamics of International. Migration and Transnational Spaces. New York: Oxford University Press, 2000, Pages: 795

In an age of increasing global mobility, Thomas Faist's "The Volume and Dynamics of International Migration and Transnational Social Spaces" offers a fresh perspective on the forces driving international migration. This book delves into the puzzling phenomenon of why migration flows heavily in one direction – from poorer to wealthier countries – and why some places send so few migrants while others become hubs of emigration. Faist challenges dominant theories by introducing the concept of social capital – the networks and resources migrants leverage – as a crucial factor shaping migration patterns. He argues that these social ties, once established, become a self-perpetuating cycle, attracting more migrants from the same origin points. The book sheds light on the enduring connections immigrants maintain with their homelands. Faist argues that these transnational social spaces, far from hindering integration, can

actually play a significant role in supporting adaptation to new surroundings. Ranging from border-crossing families to diasporic communities, these networks offer crucial social and economic support.

3. Wallerstein I. *World-Systems Analysis, Developed under the Auspices of the UNESCO*, Eolss Publishers, Oxford, UK, 2004 Pages: 415

The best-known version of the world-systems approach was developed by Immanuel Wallerstein. World-systems analysis argues that capitalism, as a historical system, has always integrated a variety of labor forms within a functioning division of labor (world economy). A foundational text that introduces you to the groundbreaking theory he himself architected. This book offers a clear and comprehensive overview of world-systems analysis, a powerful lens for understanding the intricate workings of the modern world. Wallerstein challenges traditional perspectives that view the world as a collection of independent nation-states. Instead, he proposes a radical idea: the modern world functions as a single, integrated system. This book unpacks this central concept, guiding you through the historical forces that shaped this system, tracing its roots back to the 16th century.

4. Frank J. Wallerstein 2.0 *Thinking and Applying World-Systems Theory in the 21st Century*. Transcript Verlag, Bielefeld, 2023, Pages: 180

"Thinking and Applying World-Systems Theory in the 21st Century," also referred to as "Wallerstein 2.0" and edited by Frank Jacob, revisits the influential work of sociologist Immanuel Wallerstein. Published in 2023, the book compels readers to re-evaluate Wallerstein's world-systems theory through a contemporary lens. Central to the text is the argument that Wallerstein's ideas, formulated decades ago, retain significant value in understanding the complexities of the 21st century. The contributors, scholars from various disciplines within the humanities and social sciences, explore how Wallerstein's theory can be reinterpreted and applied to analyze current global issues.

5. Daniel R. viewpoint: *Adam Smith on migration*, Migration Letters, University of Lisbon, 2010, Pages: 113

While Adam Smith's seminal work, "The Wealth of Nations," doesn't explicitly discuss migration, scholars have gleaned valuable insights from his broader economic

theories. The book delves into Smith's ideas about labor mobility and market forces. Scholars argue that Smith, although not directly addressing migration, laid the groundwork for understanding how factors like wages, unemployment, and poverty act as push and pull factors for migration. This viewpoint collection examines how Smith's emphasis on free markets, particularly the free movement of labor, aligns with the concept of migration as a way to optimize the allocation of labor resources across different regions. The potential consequences, as explored by the authors, include economic growth, poverty reduction, and a more efficient labor market. Is a thought-provoking exploration for those curious about the historical roots of migration theory and how Smith's economic ideas, even if not explicitly focused on migration, still offer valuable insights into this complex phenomenon.

6. Rainer B. *Migration and Citizenship: Legal Status, Rights and Political Participation*, Amsterdam University Press, 2006, Pages: 128

This book goes beyond simply outlining the legal statuses available to migrants – citizenship, permanent residency, etc. Bauböck digs deeper, examining the rights and limitations associated with each status. He explores how these legal classifications impact everything from access to social services and education to the ability to vote and participate politically. "Migration and Citizenship" is a thought-provoking resource for anyone interested in understanding the intricate relationship between migration, legal status, and political participation. Whether you're a researcher, policymaker, or simply concerned about the rights and opportunities of migrants, this book offers a clear and insightful analysis of these critical issues in today's globalized world.

7. Durkheim E. *The Division of Labor in Society*, Free Press, 1984, Pages: 352

"The Division of Labor in Society" remains a cornerstone of sociological thought. This groundbreaking work challenges conventional understandings of social cohesion, venturing beyond economic determinism to explore the profound impact of specialization on social order. Durkheim dives headfirst into a central paradox: as societies become more complex and labor becomes increasingly divided, how do individuals maintain a sense of shared identity and social solidarity? He argues that with

traditional, mechanical solidarity based on shared values and customs weakening, a new form of social cohesion emerges – organic solidarity.

8. Goldin I. *Exceptional People: How Migration Shaped Our World and Will Define Our Future*, Princeton University Press, 2012, Pages: 392

Throughout history, migrants have fueled the engine of human progress. Their movement has sparked innovation, spread ideas, relieved poverty, and laid the foundations for a global economy. In a world more interconnected than ever before, the number of people with the means and motivation to migrate will only increase. *Exceptional People* provides a long-term and global perspective on the implications and policy options for societies the world over. Challenging the received wisdom that a dramatic growth in migration is undesirable, the book proposes new approaches for governance that will embrace this international mobility. The authors explore the critical role of human migration since humans first departed Africa some fifty thousand years ago—how the circulation of ideas and technologies has benefited communities and how the movement of people across oceans and continents has fueled economies. They show that migrants in today's world connect markets, fill labor gaps, and enrich social diversity.

9. Castles S., Hein de Haas, Miller M. *The Age of Migration: International Population Movements in the Modern World*, Red Globe Press, 2013, Pages: 420

International migration is a central feature of the contemporary world, with the political salience of migration strongly increasing in recent years. The fifth edition of this leading text has been substantially revised to provide an up-to-date and comprehensive assessment of the nature, extent and dimensions of international population movements, as well as of their consequences. This text firmly contextualizes the main issues, theories and history that contribute to the field, accounting for the relationship between globalization and migration. The global economic crisis, increased labour migration, climate change, and technological advancement are expertly covered by this text. In having extensive coverage of regional case studies, and discussing these in comparison with international trends, the authors offer the most systematic analysis of the effects of migration possible.

10. Park R. *The immigrant press and its control*, Ulan Press, 2012, Pages: 520

This book was originally published prior to 1923, and represents a reproduction of an important historical work, maintaining the same format as the original work. While some publishers have opted to apply OCR (optical character recognition) technology to the process, we believe this leads to sub-optimal results (frequent typographical errors, strange characters and confusing formatting) and does not adequately preserve the historical character of the original artifact. We believe this work is culturally important in its original archival form. While we strive to adequately clean and digitally enhance the original work, there are occasionally instances where imperfections such as blurred or missing pages, poor pictures or errant marks may have been introduced due to either the quality of the original work or the scanning process itself. Despite these occasional imperfections, we have brought it back into print as part of our ongoing global book preservation commitment, providing customers with access to the best possible historical reprints. We appreciate your understanding of these occasional imperfections, and sincerely hope you enjoy seeing the book in a format as close as possible to that intended by the original publisher.

Annotation

Artiushenko A.O. “Youth labor migration in the international economy: causes, features and consequences”.

Qualifying bachelor's thesis on specialty 292 "International economic relations", 2024.

The work analyses labor migration of young people in the world, as a phenomenon that changes the economic situation of the country and the international generally.

In order to understand the theme was studied causes, features and consequences of youth labor migration in the international economy. The study covers the analysis of the factors that determine the choice of young people to migrate, the features of this process and its impact on the economy and society.

The purpose of the study is a comprehensive study and analysis of the causes, features and consequences of youth labor migration for the world economy. Uncovering the economic, social and cultural factors affecting labor migration among youth around the world.

In accordance with the set goal, the following tasks were defined: analyze the theoretical foundations of international labor migration, in particular youth labor migration; to investigate the causes of youth labor migration; consider the peculiarities of youth labor migration; to analyze the countries most often chosen by young people; to analyze the consequences of youth labor migration for countries.

After conducting this research, the author concluded that the current situation is in critical condition in Ukraine. Ukraine needs to implement some changes in its legislation, particularly concerning the migrants and financial support.

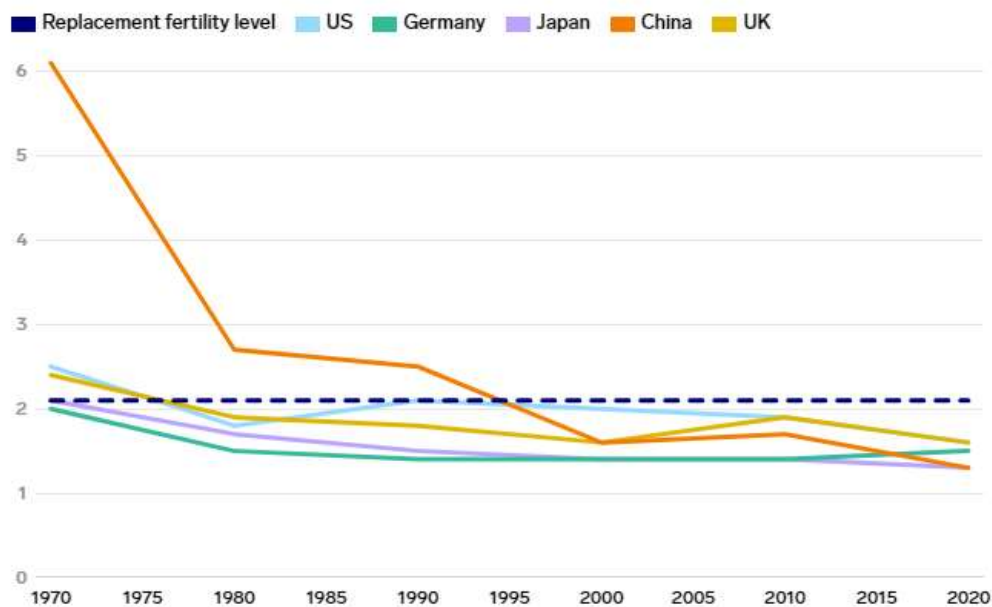
Based on the study of theoretical works and articles, an assessment of the state of migration of Ukrainian youth and suggestions for improving the situation are provided. The prospects and ways of improving the migration policy of Ukraine are assessed.

Key words: Key words: international labor migration, youth migration, migrant, young migrants, recipient country, Ukraine, standard of living, wages, economic situation, factor, international.

Year: 2024

Рис. В.1. Сумарний коефіцієнт народжуваності згідно досліджень відділу народонаселення ООН

Total birth rates

Note: Chart refers to live births by women.

Source: United Nations Population Division; World Population Prospects (2022)

INSIDER

Джерело: <https://www.businessinsider.com/great-labor-shortage-looming-population-decline-disaster-global-economy-2022-10>

Рис. Д.1. Рейтинг країн за вартістю життя з 11-35 місце у 2023 році

11	Ізраїль	76.4	30.4	54.4	63.8	85.0	80.5
12	Гонконг (Китай)	75.7	66.3	71.2	79.5	53.6	67.7
13	Австралія	75.3	39.0	57.9	73.3	66.2	110.9
14	Люксембург	73.2	48.3	61.3	67.0	78.9	127.1
15	Нова Зеландія	72.9	31.9	53.2	69.4	69.7	93.0
16	Сполучені Штати	72.4	47.1	60.3	71.4	70.8	115.7
17	Гернсі	71.0	46.2	59.1	66.1	70.5	77.2
18	Ірландія	70.5	44.4	58.0	55.8	71.9	82.6
19	Південна Корея	70.4	17.5	45.0	87.5	37.6	85.5
20	Макао (Китай)	68.8	34.9	52.5	74.4	48.2	80.2
21	Франція	68.7	24.6	47.5	65.1	66.9	86.2
22	Нідерланди	68.6	33.4	51.7	57.4	67.6	107.8
23	Фінляндія	67.5	22.7	46.0	58.2	70.4	98.8
24	Пуерто Ріко	67.0	23.2	46.0	66.4	59.0	62.1
25	Канада	66.1	33.4	50.4	64.2	62.8	102.1
26	Австрія	66.0	23.1	45.4	58.0	63.5	91.2
27	Ліван	65.8	19.2	43.5	65.3	48.0	22.7
28	Бельгія	65.6	22.4	44.9	54.5	69.0	94.5
29	Японія	64.6	20.8	43.6	66.5	37.9	100.4
30	Німеччина	62.9	26.1	45.3	50.9	56.2	107.6
31	Швеція	62.9	22.7	43.6	55.2	64.3	101.2
32	Острів Мен	61.8	27.8	45.5	50.1	76.5	167.7
33	Об'єднане Королівство	61.5	30.3	46.6	47.7	67.9	98.9
34	Мальта	61.4	25.7	44.3	52.0	64.7	50.6
35	Італія	61.3	20.5	41.7	51.9	61.9	66.5

Активация Windows
Чтобы активировать Windows

Джерело: https://www.numbeo.com/cost-of-living/cpi_explained.jsp,

<https://www.numbeo.com/cost-of-living/>

Рис. Ж.1. Десятка найбільших країн-отримувачів та відправників за період 1995-2020 рік

WORLD MIGRATION REPORT 2022

41

Table 3. Top 10 countries receiving/sending international remittances (2005–2020)
(current USD billion)

Top countries receiving remittances							
2005		2010		2015		2020	
China	23.63	India	53.48	India	68.91	India	83.15
Mexico	22.74	China	52.46	China	63.94	China	59.51
India	22.13	Mexico	22.08	Philippines	29.80	Mexico	42.88
Nigeria	14.64	Philippines	21.56	Mexico	26.23	Philippines	34.91
France	14.21	France	19.90	France	24.07	Egypt	29.60
Philippines	13.73	Nigeria	19.74	Nigeria	20.63	Pakistan	26.11
Belgium	6.88	Germany	12.79	Pakistan	19.31	France	24.48
Germany	6.86	Egypt	12.45	Egypt	18.33	Bangladesh	21.75
Spain	6.66	Belgium	10.99	Germany	15.58	Germany	17.90
Poland	6.47	Bangladesh	10.85	Bangladesh	15.30	Nigeria	17.21
Top countries sending remittances							
2005		2010		2015		2020	
United States	47.75	United States	50.53	United States	60.72	United States	68.00
Saudi Arabia	14.30	Saudi Arabia	27.07	United Arab Emirates	40.70	United Arab Emirates	43.24
Germany	12.71	Russian Federation	21.45	Saudi Arabia	38.79	Saudi Arabia	34.60
Switzerland	10.86	Switzerland	18.51	Switzerland	26.03	Switzerland	27.96
United Kingdom	9.64	Germany	14.68	Russian Federation	19.69	Germany	22.02
France	9.47	Italy	12.88	Germany	18.25	China	18.12
Republic of Korea	6.90	France	12.03	Kuwait	15.20	Russian Federation	16.89
Russian Federation	6.83	Kuwait	11.86	France	12.79	France	15.04
Luxembourg	6.74	Luxembourg	10.66	Qatar	12.19	Luxembourg	14.20
Malaysia	5.68	United Arab Emirates	10.57	Luxembourg	11.19	Netherlands	13.92

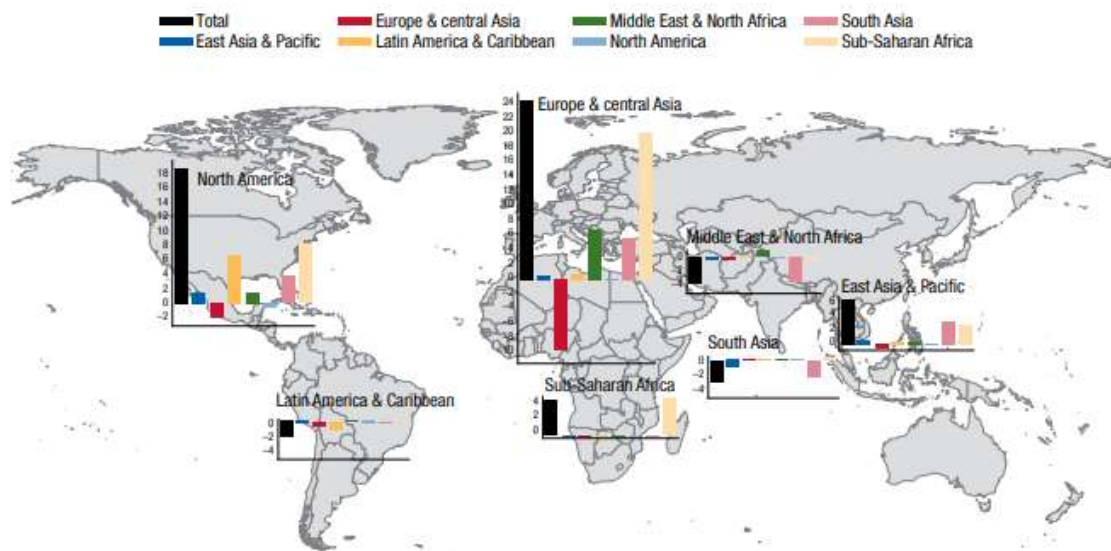
АКІ

Джерело: <https://publications.iom.int/>

file:///C:/Users/AArtis01/Downloads/wmr_2022_book_eng.pdf

Рис. И.1. Зміни через міграційний тиск у світі в період з 2020-2050рр., базовий сценарій

Figure 4.14. Change in Migrant Pressures Between 2020 and 2050, Baseline Scenario
(Millions of individuals)

Джерело: <https://www.imf.org/en/Publications/WEO/Issues/2020/04/14/weo-april-2020#Chapter%204>:

Рис. К.1. Загальна кількість біженців закордоном згідно ООН

Countries featured in the Refugee Response Plan

Country	Data Date	Refugees from Ukraine recorded in country as of date ⁽¹⁾	Refugees from Ukraine who applied for Asylum, TP or similar national protection schemes to date ⁽³⁾	Border crossings from Ukraine since 24 February 2022 ⁽⁴⁾	Border crossings to Ukraine since 24 February 2022 ⁽⁵⁾
Poland	15.12.2023	956 635	1 640 510	17 293 665	14 741 500
Czech Republic	31.01.2024	381 400	589 285	Not applicable	Not applicable
Estonia	02.03.2024	38 020	58 210	Not applicable	Not applicable
Latvia	06.03.2024	47 615	53 750	Not applicable	Not applicable
Bulgaria	08.03.2024	72 775	179 290	Not applicable	Not applicable
Lithuania	11.03.2024	41 490	84 695	Not applicable	Not applicable
Hungary	17.03.2024	66 135	41 810	4 441 650	3 922 160
Slovakia	24.03.2024	117 265	139 955	2 160 500	2 026 160
Republic of Moldova	31.03.2024	116 855	42 435	1 048 265	756 905
Romania	01.04.2024	77 250	159 315	4 225 040	3 613 100
Bcero		1 915 440	2 989 255	29 169 125	25 059 820

Other countries neighbouring Ukraine

Country	Data Date	Refugees from Ukraine recorded in country as of date ⁽¹⁾	Refugees from Ukraine who applied for Asylum, TP or similar national protection schemes to date ⁽³⁾	Border crossings from Ukraine since 24 February 2022 ⁽⁴⁾	Border crossings to Ukraine since 24 February 2022 ⁽⁵⁾
Belarus	29.02.2024	42 785	3 695	16 705	Data not available
Russian Federation*	30.06.2023	1 212 585	34 265	2 852 395	Data not available
Bcero		1 255 370	37 960	2 869 100	Data not available

Джерело: https://data.unhcr.org/en/situations/ukraine#_ga=2.76483861.126659143.1675093715-481699818.1675093715

Ім'я користувача:
Міжнародного менеджменту Олійник Вікторія

ID перевірки:
1016239792

Дата перевірки:
09.05.2024 16:31:35 EEST

Тип перевірки:
Doc vs Internet + Library

Дата звіту:
10.05.2024 14:01:35 EEST

ID користувача:
100005721

Назва документа: Артюшенко А.О.Трудова міграція молоді в міжнародній економіці причини, особливості т...

Кількість сторінок: 50 Кількість слів: 10178 Кількість символів: 73235 Розмір файлу: 572.90 KB ID файлу: 1016022454

15.7% Схожість

Найбільша схожість: 1.69% з джерелом з Бібліотеки (ID файлу: 1014818630)

13.3% Джерела з Інтернету 333

Сторінка 52

11.5% Джерела з Бібліотеки 405

Сторінка 55

0% Цитат

Вилучення цитат вимкнено

Вилучення списку бібліографічних посилань вимкнено

0% Вилучень

Немає вилучених джерел

Модифікації

Виявлено модифікації тексту. Детальна інформація доступна в онлайн-звіті.

Замінені символи 18

Активация
Чтобы активир

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
ВАДИМА ГЕТЬМАНА**

ПРОГРАМА

**платформи «Інноваційні бізнес-стратегії українських підприємств в
повоєнному економічному відродженні України» 91-ї щорічної студентської
наукової конференції «Інноваційні проєкти для економічного відродження та
конкурентного розвитку України»**

(15 квітня – 19 травня 2024 р.)

Київ – 2024

**ФАКУЛЬТЕТ МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІКИ І МЕНЕДЖМЕНТУ
КАФЕДРА МІЖНАРОДНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ**

**Платформа
Інноваційні бізнес-стратегії українських підприємств в повоєнному
економічному відродженні України**

Дата проведення: 9.05.2024 р. о 10.00

Форма проведення: Zoom

<https://us02web.zoom.us/j/89379358046?pwd=ZlljZlVqbmY5cm02RmNMdDNkQkNsUT09>

Ідентифікатор конференції: 893 7935 8046

Код доступу: 290624

Модератор платформи: Фурсова Олена Вікторівна, доцент кафедри міжнародного менеджменту, к.е.н., доцент

1. Товарна політика компанії Соса-Сола на міжнародному ринку.

Топанова Алеся, 4 курс, МБ-401

Науковий керівник: Кулик Ю.Є., доцент кафедри міжнародного менеджменту, к.е.н.

2. Злиття та поглинання як стратегія успішного розвитку корпоративного сектору України у повоєнний час.

Прокопенко Ксенія, 4 курс, МБ-401

Науковий керівник: Примостка О.О., професор кафедри міжнародного менеджменту, д.е.н., професор

3. Accelerating Ukraine's Recovery through Entrepreneurial Ecosystems

Серга Анастасія, 4 курс, МБ-401

Науковий керівник: Рябець Н.М., доцент кафедри міжнародного менеджменту, к.е.н., доцент

4. Механізми повоєнного відновлення України

Гапченко Владислав, 4 курс, МБ-403

Науковий керівник: Рябець Н.М., доцент кафедри міжнародного менеджменту, к.е.н., доцент

5. Соціокультурні перешкоди та їх подолання при виході українського бізнесу на ринки Східної Азії (на прикладі південної Кореї та Китаю)

Колесник Анастасія, 4 курс, МБ-401

Науковий керівник: Цветков О.Г., доцент кафедри міжнародного менеджменту, д. і. н., с.н.с.

6. Особливості регулювання ТНК

Мартінова Олександра, 4 курс, МБ-401

Науковий керівник: Прохорова М.Е., доцент кафедри міжнародного менеджменту, к. е. н., доцент

7. Виклики та перспективи розвитку енергетичного сектору в умовах війни в Україні

Цалюк Денис, 4 курс, МБ-403

Науковий керівник: Прохорова М.Е., доцент кафедри міжнародного менеджменту, к. е. н., доцент

8. Трансформація корпоративної культури в динамічний інструмент конкурентної переваги на глобальному ринку

Григоренко Анна, 4 курс, МБ-402

Науковий керівник: Прохорова М.Е., доцент кафедри міжнародного менеджменту, к. е. н., доцент

9. Стратегії відновлення українських підприємств у період війни на прикладі агрохолдингу «Kernel»

Ткач Анастасія, 4 курс, МБ-401

Науковий керівник: Тимків І.В., доцент кафедри міжнародного менеджменту, к. е. н., доцент

10. Стратегія діджиталізації українських підприємств в повоєнному економічному відродженні України

Стельмах Софії, 4 курс, МБ-401

Науковий керівник: Тимків І.В., доцент кафедри міжнародного менеджменту, к. е. н., доцент

11. Інновації у маркетингу як інструмент підвищення конкурентоспроможності: уроки від ІКЕА та інших міжнародних компаній для українських брендів

Гончарова Анна, 4 курс, МБ-401

Науковий керівник: Галахова Т.О., доцент кафедри міжнародного менеджменту, к. е. н., доцент

12. Роль логістики в економічному відродженні України: стратегічні пріоритети

Разуваєва Анастасія, 4 курс, МБ-401

Науковий керівник: Кулик Ю.Є., доцент кафедри міжнародного менеджменту, к.е.н.

13. Перспективи вдосконалення системи менеджменту персоналу на українських підприємствах в повоєнні роки

Ольховська Олександра, 4 курс, МБ-401

Науковий керівник: Козачок Т.С., доцент кафедри міжнародного менеджменту, к.е.н.

14. Практики інноваційної політики міжнародних компаній: сучасні пріоритети, виклики та ефективність їх адаптації українським бізнесом

Дітюк Дем'ян, 4 курс, МБ-401

Науковий керівник: Галахова Т.О., доцент кафедри міжнародного менеджменту, к. е. н., доцент

15. Фінансове забезпечення інноваційних стартапів у контексті економічного відновлення України

Мельник Максим, 4 курс, МБ-401

Науковий керівник: Євдоченко О.О., доцент кафедри міжнародного менеджменту, к. е. н., доцент

16. Стратегія гендерної рівності в конкурентному розвитку України

Концеба Анна, 4 курс, МВ-401

Науковий керівник: Євдоченко О.О., доцент кафедри міжнародного менеджменту, к. е. н., доцент

17. Міжнародні інвестиції Європейських держав у розвиток національних підприємств для розбудови торговельних відносин як стратегічний напрямок післявоєнного відновлення економіки України

Бабич Дар'я, 4 курс, МВ-403

Науковий керівник: Фурсова О.В., доцент кафедри міжнародного менеджменту, к. е. н., доцент

18. Новітні стратегії цифровізації України у післявоєнний час

Подорванов Вадим, 4 курс, МВ-401

Науковий керівник: Фурсова О.В., доцент кафедри міжнародного менеджменту, к. е. н., доцент

19. Формування пропозицій щодо впровадження успішних моделей та інструментарію в корпоративну культуру українських бізнесів на прикладі компанії Netflix

Лизенко Дарина, 4 курс, МБ-401

Науковий керівник: Жеваго А.В., доцент кафедри міжнародного менеджменту, к. е. н., доцент

20. Особливості застосування та перспективи розвитку бренд-менеджменту на українському ринку

Труніліна Варвара, 4 курс, МБ-402

Науковий керівник: Жеваго А.В., доцент кафедри міжнародного менеджменту, к. е. н., доцент

21. Креативна економіка як рушійна сила післявоєнного відновлення України

Штільгойз Олександр, 3 курс, МБ-301

Науковий керівник: Олійник В.В., доцент кафедри міжнародного менеджменту, к. е. н., доцент

22. Шляхи утримання конкурентної позиції при переході до індустрії 5.0 для України

Староватова Валерія, 4 курс, МБ-402

Науковий керівник: Бабич Т.О., доцент кафедри міжнародного менеджменту, к. е. н., доцент

23. Інновації у повоєнному економічному відновленні України

Андронік Оксана, 4 курс, МБ-402

Науковий керівник: Бабич Т.О., доцент кафедри міжнародного менеджменту, к. е. н., доцент

24. Тенденції розвитку світового фармацевтичного ринку в умовах сучасних трансформацій

Будзинська Вікторія, 4 курс, МБ-401

Науковий керівник: Киян Є.М., доцент кафедри міжнародного менеджменту, к. е. н.

25. Повоєнна парадигма інноваційного розвитку аграрного сектору України

Івашко Софія, 4 курс, МБ-403

Науковий керівник: Бурмака М.О., завідувач кафедри міжнародного менеджменту, к. е. н., доцент

26. Китай і його політика боргової пастки на прикладі країн Африки

Гурманчук Сергій, 4 курс, МБ-401

Науковий керівник: Цветков О.Г., доцент кафедри міжнародного менеджменту, д. і. н., с.н.с.

27. Інноваційні процеси у ВПК України як ключовий фактор його міжнародної конкурентоспроможності

Віштак Данило, 4 курс, МВ-401

Науковий керівник: Бурмака М.О., завідувач кафедри міжнародного менеджменту, к. е. н., доцент

28. Інноваційно-технологічні стратегії розвитку агропромислового машинобудування України

Бушуйченко Данііл, 4 курс, МВ-401

Науковий керівник: Бурмака М.О., завідувач кафедри міжнародного менеджменту, к. е. н., доцент

29. Фактори трудової міграції молоді у країнах з різним рівнем соціально-економічного розвитку

Артюшенко Анастасія, 4 курс, МВ-403

Науковий керівник: Козачок Т.С., доцент кафедри міжнародного менеджменту, к.е.н.

30. Інноваційні рішення провідних українських ІТ компаній у контексті зміцнення конкурентоспроможності та післявоєнного відновлення

Мельник Михайло, 4 курс, МЕ-408

Науковий керівник – Гавриловський О.С., доцент кафедри міжнародного обліку і аудиту, к.е.н., доцент

31. Бренд-менеджмент в практиці діяльності компанії Jacquemus

Чумаченко Олександра, 4 курс, МБ-401

Науковий керівник – Кальченко Т.В., професор кафедри міжнародного менеджменту, д.е.н., професор

32. Електронна комерція в системі міжнародного бізнесу

Іщенко Ілона, 4 курс, МБ-402

Науковий керівник – Аністратенко Н.В., доцент кафедри міжнародного менеджменту, к.е.н., доцент

ФАКТОРИ ТРУДОВОЇ МІГРАЦІЇ МОЛОДІ У КРАЇНАХ З РІЗНИМ РІВНЕМ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ

До факторів, які є основними причинами для трудової міграції можна віднести: 1) економічний фактор; 2) соціальний фактор; 3) екологічний фактор; 4) політико-правовий фактор; 5) демографічний та етнографічний фактор. [1]

До економічного фактору, який є найбільшим важелем при трудовій міграції можемо віднести такі проблеми як: рівень заробітної плати, безробіття, низький рівень інвестиційної привабливості, корупція, галузева структура економіки, відкритість економіки та інші. Можна сказати, що економічний фактор породжує трудову міграцію, бо трудова міграція зазвичай відбувається через те, що мігрант з країни з невисоким рівнем доходу переміщується до країни з вищим рівнем плати. З одного боку для країн-реципієнтів трудова міграція у нормальній кількості є лише плюсом, бо це підіймає економіку країни завдяки створенню нових робочих місць (особливо притік молодих кадрів) у будь-якій сфері промисловості (сільське господарство, металургія, машинобудування, послуги, логістика й інші). З іншого боку для країни походження мігранта можна сказати, що лише одні мінуси, але це не так. Країна походження буде отримувати користь у вигляді грошових переказів від мігрантів, що відправляють свої кошти на Батьківщину для родини (зазвичай), а також згодом мігрант може повернутись з базою знань та навичок і розпочати їх впроваджувати у своїй країні. Тож, розглядаючи економічний фактор варто зазначити про вартість проживання у тій чи іншій країні. Для цього ми можемо використати дані з індексу вартості життя, яке розроблено та публікується також на інтернет ресурсі «Numbeo» [2].

Соціальний фактор є також не менш важливим фактором при рішенні міграції до іншої держави. На даний момент, цей фактор взагалі є нагальним для громадян, оскільки до цього фактора можна віднести організації соціального забезпечення (соціальні фонди, підтримка людей похилого віку, безробітних, одиноких матерів та дітей сиріт), медичні заклади та організації, заклади освіти на всіх рівнях (починаючи від дитячого садку і закінчуючи університетом), спортивні й культурні організації, комунальне обслуговування (тепломережа, водоканал, міський транспорт й інше).

Екологічний фактор зараз найбільш болюче питання у всьому світі. Як зазначає прогнозована доповідь від Світового банку «Groundswell Part 2: Acting on Internal Climate Migration» [3, с.80] з приводу внутрішньо переміщених мігрантів, то прогнози не дуже є втішними. У всіх 6 регіонах світу до 2050 року можуть статись суттєві зміни (Регіони: країни Африки та південь Сахари, Східна Азія й Тихий океан, Південна Азія, Північна Африка, Латинська Америка, Східна Європа та Центральна Азія). При песимістичному базовому сценарії, кількість кліматичних мігрантів може досягти 216,1 мільйона до 2050 року; середнє значення буде на рівні – 170,3 млн.; мінімум – 124,6 млн. (табл.1)

Таблиця 1. - Кількість внутрішніх мігрантів через екологічну кризу з 6 регіонів світу при песимістичному сценарії до 2050 року

РЕГІОН	Песимістичний сценарій	
Африка на південь від Сахари		
Середня кількість внутрішніх кліматичних мігрантів до 2050р. (млн.осіб)	71,1	
Мінімум та максимум (млн. осіб)	56,5	85,7
Східна Азія й Тихий океан		
Середня кількість внутрішніх кліматичних мігрантів до 2050р. (млн.осіб)	36,2	
Мінімум та максимум (млн. осіб)	24,1	48,4
Південна Азія		
Середня кількість внутрішніх кліматичних мігрантів до 2050р. (млн.осіб)	35,7	
Мінімум та максимум (млн. осіб)	30,9	40,5
Північна Африка		
Середня кількість внутрішніх кліматичних мігрантів до 2050р. (млн.осіб)	13,0	
Мінімум та максимум (млн. осіб)	6,6	19,3
Латинська Америка		
Середня кількість внутрішніх кліматичних мігрантів до 2050р. (млн.осіб)	10,7	
Мінімум та максимум (млн. осіб)	4,3	17,1
Східна Європа та Центральна Азія		
Середня кількість внутрішніх кліматичних мігрантів до 2050р. (млн.осіб)	3,7	
Мінімум та максимум (млн. осіб)	2,2	5,1

Джерело: розроблено автором на основі [3]

Можемо зробити висновки з приводу того, який регіон є під найбільшою загрозою, а саме Африка на південь від Сахари. За прогнозами, до 2050 року у Східній Європі та Центральній Азії буде 3,7 мільйона кліматичних мігрантів, це найменший показник серед представлених регіонів, оскільки даний регіон має не таку високу залежність від потенційних стихійних лих, як в інших регіонах [3].

Політико-правовий фактор та його вплив є досить суттєвим при виборі країни для еміграції серед молоді. Встановлення правил щодо в'їзду, працевлаштування та перебування в інших країнах це те, що змушує ретельно обирати країну для перебування. Фактори, які можуть вплинути на позитивне чи негативне рішення: 1) візова політика; 2) імміграційні закони; 3) права мігрантів; 4) політична стабільність. Політико-правовий фактор є також одним з найважливіших факторів, які впливають на трудову міграцію молоді. Країни, які прагнуть залучити молодих та кваліфікованих мігрантів, повинні створити сприятливі політичні та правові умови для міграції.

Демографічний та етнографічний фактор на трудову міграцію молоді це саме той фактор, про який, на мою думку, досить часто забувають, адже думають лише про майбутні перспективи навчання чи заробітку, але ніколи не думає трудовий мігрант про те, в якому середовищі та оточенні жити. Цей фактор варто брати до уваги, бо всі ми різні за мовою, релігією, традиціями та іншими параметрами.

Демографічні та етнографічні фактори, які мають значення:

- вік: Молоді люди віком від 20 до 35 років частіше мігрують, ніж люди старшого віку.
- освіта: Люди з вищою освітою частіше мігрують, ніж люди з низьким рівнем освіти.
- сімейний стан: Неодружені люди частіше мігрують, ніж люди з сім'ями.

- рівень життя: Люди з країн з низьким рівнем життя частіше мігрують до країн з більш високим рівнем життя.
- мова: Люди, які володіють мовою країни, до якої вони мігрують, мають більше шансів на успішну адаптацію.
- культура: Люди, які поділяють культуру країни, до якої вони мігрують, мають більше шансів на успішну адаптацію.
- релігія: Люди, які сповідують релігію більшості в країні, до якої вони мігрують, мають більше шансів на успішну адаптацію.

Підсумовуючи, можемо зробити висновок, що всі фактори є для кожного мігранта більш важливими чи менш. Це все залежить від людини, його освіти, світобачення та можливостей. Економічний, екологічний, Правовий, соціологічний й демографічні фактори є важливими факторами, які впливають на трудову міграцію молоді. Країни, які прагнуть залучити молодих та кваліфікованих мігрантів, повинні враховувати ці фактори при розробці політики міграції.

Список використаних джерел

- [1] Пилипченко О. О. Фактори міграції: Зміст та кваліфікації. Наукові праці Міжрегіональної академії управління персоналом. Економічні науки, 2023. № 1 (68), 44 с.
- [2] Numbeo Rankings. Cost of Living IndexesІндекс вартості життя.
URL:https://www.numbeo.com/cost-of-living/cpi_explained.jsp, <https://www.numbeo.com/cost-of-living/> (Дата звернення: 25.02.2024)
- [3] The World Bank. «Groundswell Part 2: Acting on Internal Climate Migration» URL: <https://openknowledge.worldbank.>(Дата звернення: 25.02.2024)